

PÄÄTÖKSET

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 1386/2013/EU,

annettu 20 päivänä marraskuuta 2013,

vuoteen 2020 ulottuvasta yleisestä unionin ympäristöalan toimintaohjelmasta ”Hyvä elämä maapallon resurssien rajoissa”

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 3 kohdan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Unioni on asettanut itselleen tavoitteen, jonka mukaan siitä tulee vuoteen 2020 mennessä älykäs, kestävä ja osallistava talous, toteuttamalla tätä varten useita politiikkoja ja toimia, joilla pyritään tekemään siitä vähähiilinen ja resurssitehokas talous ⁽⁴⁾.

(2) Toisiaan seuranneet ympäristöä koskevat toimintaohjelmat ovat vuodesta 1973 muodostaneet puitteet unionin ympäristöalan toimille.

⁽¹⁾ EUVL C 161, 6.6.2013, s. 77.

⁽²⁾ EUVL C 218, 30.7.2013, s. 53.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 24. lokakuuta 2013 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), ja neuvoston päätös, tehty 15. marraskuuta 2013.

⁽⁴⁾ COM(2010) 2020 ja Eurooppa-neuvoston päätelmät, annettu 17. kesäkuuta 2010 (EUCO 13/10).

(3) Kuudes ympäristöä koskeva yhteisön toimintaohjelma ⁽⁵⁾ päättyi heinäkuussa 2012, mutta useita sen puitteissa käynnistettyjä toimenpiteitä ja toimia toteutetaan edelleen.

(4) Kuudennen ympäristöä koskevan toimintaohjelman lopuarvioinnissa todettiin, että ohjelmasta saatiin hyötyä ympäristölle ja että se tarjosi yleisen strategisen suunnan ympäristöpolitiikalle. Näistä saavutuksista huolimatta nähtävissä on edelleen kestäättömiä suuntauksia kaikilla kuudennen ympäristöohjelman mukaisilla neljällä ensisijaisella toiminta-alueella, jotka ovat ilmastonmuutos, luonnonsuojelu ja biologinen monimuotoisuus, ympäristö ja terveys ja elämänlaatu sekä luonnonvarat ja jätteet.

(5) Kuudennen ympäristöä koskevan toimintaohjelman lopuarvioinnissa tuotiin esiin joitakin puutteita. Seitsemännessä ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää siksi jäsenvaltioiden ja asian parissa toimivien unionin toimielinten täydellistä sitoutumista sekä halukkuutta ottaa vastuuta ohjelmalla tavoiteltavien hyötyjen saavuttamisesta.

(6) Euroopan ympäristökeskuksen raportin ”Euroopan ympäristö – tila ja näkymät 2010” (SOER 2010) mukaan on edelleen jäljellä merkittäviä ympäristöhaasteita, ja niistä aiheutuu vakavia seurauksia, jollei mitään tehdä niihin vastaamiseksi.

(7) Maailmanlaajuiset systeemiset suuntaukset ja -haasteet, jotka liittyvät väestödynamiikkaan, kaupungistumiseen, tauteihin ja pandemioihin, teknologian nopeutuvaan muutokseen ja kestäättömään taloudelliseen kasvuun, tekevät ympäristöhaasteisiin tarttumisen ja pitkäaikaisen kestävä kehityksen saavuttamisen entistä monimutkaisemmaksi. Unionin pitkäaikaisen vaurauden varmistaminen edellyttää lisätoimia, joilla tartutaan näihin haasteisiin.

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 1600/2002/EY, tehty 22 päivänä heinäkuuta 2002, kuudennesta ympäristöä koskevasta yhteisön toimintaohjelmasta (EYVL L 242, 10.9.2002, s. 1).

- (8) On tärkeää, että unionin ensisijaiset vuoteen 2020 ulottuvat tavoitteet määritetään selkeää ja pitkälle, vuoteen 2050, ulottuvaa visiota noudattaen. Näin olisi mahdollista tarjota myös vakaat puitteet kestäville investoinneille ja kasvulle. Seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman olisi perustuttava Eurooppa 2020 -strategiaan⁽¹⁾ sisältyviin aloitteisiin, kuten unionin ilmasto- ja energiapakettiin⁽²⁾, komission tiedonantoon ”Etenemissuunnitelma – siirtyminen kilpailukykyiseen vähähiiliseen talouteen vuonna 2050”⁽³⁾, vuoteen 2020 ulottuvaan luonnon monimuotoisuutta koskevaan EU:n strategiaan⁽⁴⁾, etenemissuunnitelmaan kohti resurssitehokasta Eurooppaa⁽⁵⁾, innovaatiunionia koskevaan lippulaivahankkeeseen⁽⁶⁾ sekä Euroopan unionin kestävä kehityksen strategiaan.
- (9) Seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman tulisi auttaa saavuttamaan ympäristöä ja ilmastomuutosta koskevat tavoitteet, joista unioni on jo sopinut, sekä osoittamaan politiikan alat, joilla saattaa olla tarpeen asettaa lisätavoitteita.
- (10) Unioni on sopinut vähentävänsä kasvihuonekaasupäästöjä ainakin 20 prosentilla vuoteen 2020 mennessä (30 prosentilla, jos muut kehittyneet maat sitoutuvat vastaaviin päästövähennyksiin ja jos kehitysmaat osallistuvat pyrkimyksiin riittävässä määrin vastuidensa ja valmiuksensa mukaisesti), varmistavansa, että 20 prosenttia energian kulutuksesta perustuu uusiutuvista lähteistä peräisin olevaan energiaan vuoteen 2020 mennessä, ja vähentävänsä primaarienergian kulutusta 20 prosentilla verrattuna ennustettuihin tasoihin parantamalla energiatehokkuutta⁽⁷⁾.
- (11) Unioni on sopinut, että sen luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen ja ekosysteemipalvelujen heikentyminen unionissa pysäytetään vuoteen 2020 mennessä ja että luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemipalvelut palauteaan mahdollisuuksien mukaan ennalleen tehostaen samalla unionin toimia koko maapallon luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen estämiseksi⁽⁸⁾.
- (12) Unioni kannattaa pyrkimyksiä pysäyttää maapallon metsäkato viimeistään vuoteen 2030 mennessä ja rajoittaa trooppisten metsien bruttokato vähintään puoleen vuoden 2008 tasoista vuoteen 2020 mennessä⁽⁹⁾.
- (13) Unioni on sopinut vesien hyvän tilan saavuttamisesta vuoteen 2015 mennessä kaikkialla unionissa, mukaan lukien makeat vedet (joet ja järvet, pohjavesi), jokisuiden vaihettumisalueet (jokisuut ja suistot) ja rannikkovedet yhden meripeninkulman etäisyydellä rannikosta⁽¹⁰⁾.
- (14) Unioni on sopinut merivesien hyvän tilan saavuttamisesta kaikilla unionissa vuoteen 2020 mennessä⁽¹¹⁾.
- (15) Unioni on sopinut sellaisen ilmanlaadun saavuttamisesta, josta ei aiheudu merkittäviä kielteisiä vaikutuksia tai riskejä ihmisten terveydelle ja ympäristölle⁽¹²⁾.
- (16) Unioni on sopinut, että vuoteen 2020 mennessä saavutetaan tavoite, jonka mukaan kemikaaleja tuotetaan ja käytetään tavoilla, joilla minimoidaan merkittävät haitalliset vaikutukset ihmisten terveyteen ja ympäristöön⁽¹³⁾.
- (17) Unioni on sopinut, että ympäristöä ja ihmisten terveyttä suojellaan estämällä jätteen syntymisestä ja jätehuollosta aiheutuvat haitalliset vaikutukset tai vähentämällä niitä ja vähentämällä resurssien käytön yleistä vaikutusta sekä
- (1) COM(2010) 2020.
- (2) Päästönormien asettamisesta uusille henkilöautoille osana yhteisön kokonaisvaltaista lähestymistapaa kevyiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästöjen vähentämiseksi 23 päivänä huhtikuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 443/2009 (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 1), uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä sekä direktiivien 2001/77/EY ja 2003/30/EY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta 23 päivänä huhtikuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/28/EY (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 16), direktiivin 2003/87/EY muuttamisesta kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kauppaa koskevan yhteisön järjestelmän parantamiseksi ja laajentamiseksi 23 päivänä huhtikuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/29/EY (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 63), direktiivin 98/70/EY muuttamisesta bensiinin, dieselin ja kaasuoiljyn laatuvaatimusten osalta sekä kasvihuonekaasupäästöjen seurantaan ja vähentämiseen tarkoitetun mekanismin käyttöönoton osalta, neuvoston direktiivin 1999/32/EY muuttamisesta sisävesialusten käyttämien polttoaineiden laatuvaatimusten osalta ja direktiivin 93/12/ETY kumoamisesta 23 päivänä huhtikuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/30/EY (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 88), hiilidioksidin geologisesta varastoinnista ja neuvoston direktiivin 85/337/ETY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY, 2001/80/EY, 2004/35/EY, 2006/12/EY ja 2008/1/EY ja asetuksen (EY) N:o 1013/2006 muuttamisesta 23 päivänä huhtikuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/31/EY (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 114), jäsenvaltioiden pyrkimyksistä vähentää kasvihuonekaasupäästöjään yhteisön kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistoumusten täyttämiseksi vuoteen 2020 mennessä 23 päivänä huhtikuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös N:o 406/2009/EY (EUVL L 140, 5.6.2009, s. 136).
- (3) COM(2011) 112. Neuvosto pani etenemissuunnitelman merkille 17. toukokuuta 2011 antamissaan päätelmissä, ja Euroopan parlamentti hyväksyi sen 15. maaliskuuta 2012 antamassaan päätöslauselmassa (P7_TA(2012)0086).
- (4) COM(2011) 244.
- (5) COM(2011) 571.
- (6) COM(2010) 546.
- (7) Eurooppa-neuvosto, 8. ja 9. maaliskuuta 2007.
- (8) Eurooppa-neuvoston päätelmät 25. ja 26. maaliskuuta 2010 (EUCO 7/10); neuvoston päätelmät 15. maaliskuuta 2010 (7536/10); COM(2011) 244.
- (9) Neuvoston päätelmät 4. joulukuuta 2008 (16852/08).
- (10) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2000/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2000, yhteisön vesipolitiikan puitteista (EYVL L 327, 22.12.2000, s. 1).
- (11) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/56/EY, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, yhteisön meriympäristöpolitiikan puitteista (meristrategiapuitteidirektiivi) (EUVL L 164, 25.6.2008, s. 19).
- (12) Päätös 1600/2002/EY; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/50/EY, annettu 21 päivänä toukokuuta 2008, ilmanlaadusta ja sen parantamisesta (EUVL L 152, 11.6.2008, s. 1).
- (13) Päätös N:o 1600/2002/EY; Johannesburgin toimintasuunnitelman tavoitteet (WSSD 2002).

- parantamalla resurssien käytön tehokkuutta soveltamalla seuraavaa jätehierarkiaa: ehkäiseminen, valmistelu uudelleenkäyttöön, kierrätys, muu hyödyntäminen ja loppukäsittely ⁽¹⁾.
- (18) Unioni on sopinut, että siirtymistä vihreään talouteen vauhditetaan ja että taloudellinen kasvu pyritään kokonaan irrottamaan ympäristön tilan heikentymisestä ⁽²⁾.
- (19) Unioni on sopinut, että kestävä kehityksen yhteydessä pyritään saavuttamaan maaperän huonontumisen kannalta neutraali maailma ⁽³⁾.
- (20) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 191 artiklan 2 kohdan mukaan unionin ympäristöpolitiikalla pyritään suojelun korkeaan tasoon unionin eri alueiden tilanteiden erilaisuus huomioon ottaen, ja se perustuu ennalta varautumisen periaatteelle sekä periaatteille, joiden mukaan ennalta ehkäiseviin toimiin olisi ryhdyttävä, ympäristövahingot olisi torjuttava ensisijaisesti niiden lähteellä ja saastuttajan olisi maksettava.
- (21) Toimia, joilla pyritään saavuttamaan seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman ensisijaiset tavoitteet, olisi toteutettava hallinnon eri tasoilla toissijaisuusperiaatteen mukaisesti.
- (22) Avoin toiminta muiden kuin valtiollisten toimijoiden kanssa on tärkeää, jotta voidaan varmistaa seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman onnistuminen ja sen ensisijaisten tavoitteiden saavuttaminen.
- (23) Sen lisäksi, että luonnon monimuotoisuuden häviämällä ja ekosysteemien huonontumisella unionissa on merkittäviä vaikutuksia ympäristöön ja ihmisten hyvinvointiin, ne vaikuttavat myös tuleviin sukupolviin ja niistä aiheutuu kustannuksia koko yhteiskunnalle, erityisesti taloudellisille toimijoille aloilla, jotka ovat suoraan riippuvaisia ekosysteemipalveluista.
- (24) Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen sekä energia- ja resurssitehokkuuden parantamiseen unionissa on runsaasti mahdollisuuksia. Tämä helpottaa ympäristöön kohdistuvia paineita sekä parantaa kilpailukykyä ja synnyttää uusia kasvun lähteitä ja työpaikkoja, kun kustannuksia säästyy kohentuneen tehokkuuden, innovaatioiden kaupallistamisen ja resurssien koko elinkaaren paremman hallinnan ansiosta. Näiden mahdollisuuksien hyödyntämiseksi olisi kattavammassa unionin ilmastomuutospolitiikassa otettava huomioon, että kaikkien talouden alojen on osallistuttava ilmastomuutoksen torjuntaan.
- (25) Ympäristöongelmat ja -vaikutukset aiheuttavat edelleen merkittäviä riskejä ihmisten terveydelle ja hyvinvoinnille, kun taas toimenpiteistä ympäristön tilan parantamiseksi voi olla hyötyä.
- (26) Ympäristölainsäädännön täysimääräinen ja yhtäläinen täytäntöönpano kaikkialla unionissa on järkevä investointi ympäristöön ja ihmisten terveyteen sekä talouteen.
- (27) Unionin ympäristöpolitiikan olisi jatkossakin perustuttava luotettavaan tietopohjaan ja sen avulla olisi varmistettava, että poliittisen päätöksenteon perustana oleva aineisto, mukaan lukien tapaukset, joissa on käytetty ennalta varautumisen periaatetta, voidaan ymmärtää paremmin kaikilla tasoilla.
- (28) Ympäristö- ja ilmastotavoitteita olisi tuettava riittävästi investoinneilla, ja varoja olisi käytettävä tehokkaammin näiden tavoitteiden mukaisesti. Julkisen ja yksityisen sektorin yhteisten aloitteiden käyttöä olisi edistettävä.
- (29) Ympäristön sisällyttäminen kaikkiin asiaankuuluviin politiikan aloihin on välttämätöntä, jotta voidaan vähentää muiden alojen politiikoista ja toimista ympäristöön kohdistuvia paineita sekä saavuttaa ympäristöön ja ilmastoon liittyvät tavoitteet.
- (30) Unioni on tiheästi asuttu, ja yli 70 prosenttia sen kansalaisista asuu kaupungeissa ja kaupunkien läheisyydessä ja kohtaa erityisiä ympäristöön ja ilmastoon liittyviä haasteita.
- (31) Monet ympäristöhaasteista ovat maailmanlaajuisia ja niihin voidaan tarttua kattavasti ainoastaan laajan maailmanlaajuisen lähestymistavan avulla, kun taas joillakin muilla ympäristöhaasteilla on vahva alueellinen ulottuvuus. Tämä edellyttää yhteistyötä kumppanimaiden kanssa, naapurimaat sekä merentakaiset maat ja alueet mukaan luettuina.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä (EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3).

⁽²⁾ Neuvoston päätelmät, 11. kesäkuuta 2012 (11186/12); COM(2011) 571.

⁽³⁾ Rio + 20 -konferenssin tuloksista "Tulevaisuus, jota tavoittelemme" 27. heinäkuuta 2012 annettu YK:n yleiskokouksen päätöslauselma A/RES/66/288.

- (32) Seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla olisi tuettava sekä unionissa että kansainvälisellä tasolla vuonna 2012 pidetyn Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen konferenssin (Rio + 20) tulosten ja siellä annettujen sitoumusten täytäntöönpanoa, joilla pyritään muuttamaan maailmanlaajuinen talous osallistavaksi ja vihreäksi taloudeksi kestävän kehityksen ja köyhyden vähentämisen yhteydessä.
- (33) Sopiva yhdistelmä politiikan välineitä auttaisi yrityksiä ja kuluttajia ymmärtämään paremmin toimintojensa vaikutuksia ympäristöön sekä hallitsemaan näitä vaikutuksia. Tällaisiin politiikan välineisiin kuuluvat taloudelliset kannustimet, markkinapohjaiset välineet, tietovaatimukset sekä vapaaehtoiset välineet ja toimenpiteet, joilla täydennetään lainsäädäntöpuitteita ja sitoutetaan sidosryhmiä eri tasoilla.
- (34) Kaikkia seitsemännessä ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa esitettyjä toimenpiteitä, toimia ja tavoitteita olisi vietävä eteenpäin järkevän sääntelyn periaatteiden mukaisesti ⁽¹⁾ sekä tarvittaessa kattavan vaikutusten arvioinnin pohjalta.
- (35) Edistymistä kohti seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman tavoitteiden saavuttamista olisi seurattava ja arvioitava sovitujen indikaattorien perusteella.
- (36) Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 192 artiklan 3 kohdan mukaisesti unionin ympäristöpolitiikan ensisijaiset tavoitteet olisi asetettava yleisessä toimintaohjelmassa.
- (37) Seitsemännessä ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa on liitteessä esitetyllä tavalla yksilöity toimenpiteitä ja toimia tässä päätöksessä asetettujen ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- (38) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän päätöksen tavoitetta, joka on ensisijaisia tavoitteita asetettavan unionin yleisen ympäristöä koskevan toimintaohjelman perustaminen, vaan se voidaan toiminnan laajuus ja vaikutukset huomioon ottaen saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä päätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Hyväksytään 31 päivään joulukuuta 2020 saakka ulottuva yleinen unionin ympäristöalan toimintaohjelma, jäljempänä 'seitsemäs ympäristöä koskeva toimintaohjelma', sellaisena kuin se esitetään liitteessä.

2 artikla

1. Seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla on seuraavat ensisijaiset tavoitteet:

- a) suojella, säilyttää ja parantaa unionin luonnonpääomaa;
- b) muuttaa unioni resurssitehokkaaksi, vihreäksi ja kilpailukykyiseksi vähähiiliseksi taloudeksi;
- c) suojella unionin kansalaisia ympäristöön liittyviltä paineilta sekä terveyteen ja hyvinvointiin kohdistuvilta riskeiltä;
- d) maksimoida unionin ympäristölainsäädännöstä saatavat hyödyt parantamalla sen täytäntöönpanoa;
- e) parantaa unionin ympäristöpolitiikan tieto- ja näyttöpohjaa;
- f) turvata ympäristöön ja ilmastopolitiikkaan tehtävät investoinnit ja ottaa ympäristölle aiheutuvat ulkoiskustannukset huomioon;
- g) parantaa ympäristön sisällyttämistä muuhun politiikkaan sekä politiikkojen johdonmukaisuutta;
- h) parantaa unionin kaupunkien kestävyyttä;
- i) parantaa unionin tehokkuutta kansainvälisten ympäristöön ja ilmastoon liittyvien haasteiden kohtaamisessa.

2. Seitsemäs ympäristöä koskeva toimintaohjelma perustuu ennalta varautumisen periaatteeseen ja periaatteisiin, joiden mukaan ennalta ehkäiseviin toimiin olisi ryhdyttävä ja ympäristövaHINGOT olisi torjuttava niiden lähteellä, sekä saastuttaja maksaa -periaatteeseen.

3. Seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman avulla vaikutetaan ympäristönsuojelun korkeaan tasoon sekä parannetaan kansalaisten elämänlaatua ja hyvinvointia.

⁽¹⁾ COM(2010) 543.

4. Kaikkia seitsemännessä ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa esitettyjä toimenpiteitä, toimia ja tavoitteita on esitettävä ja ne on pantava täytäntöön järkevän sääntelyn periaatteiden mukaisesti, ja tarvittaessa niistä on tehtävä kattava vaikutusten arviointi.

3 artikla

1. Asian parissa toimivat unionin toimielimet ja jäsenvaltiot ovat vastuussa asianmukaisten toimien toteuttamisesta, jotta seitsemännessä ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa esitetyt ensisijaiset tavoitteet saavutetaan. Toimissa on otettava asianmukaisesti huomioon annetun toimivallan periaate, toissijaisuusperiaate ja suhteellisuusperiaate Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan mukaisesti.

2. Viranomaisten on kaikilla tasoilla toimittava yhteistyössä yritysten ja työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan ja yksittäisten kansalaisten kanssa seitsemännessä ympäristöä koskevan toimintaohjelman toteuttamiseksi.

4 artikla

1. Komissio varmistaa, että Eurooppa 2020 -strategian säännöllisen seurantaprosessin puitteissa seurataan seitsemännessä ympäristöä koskevan toimintaohjelman asiaan liittyvien osien täytäntöönpanoa. Tässä prosessissa on käytettävä ympäristön tilaa koskevia Euroopan ympäristökeskuksen indikaattoreita sekä indikaattoreita, joilla seurataan edistymistä voimassa olevan ympäristö- ja ilmastolainsäädännön täytäntöönpanossa sekä nykyisten ympäristöön ja ilmastoon liittyvien tavoitteiden, kuten ilmasto- ja energiatavoitteiden, luonnon monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden sekä resurssitehokkuuden välitavoitteiden saavuttamisessa.

2. Komissio tekee myös arvioinnin seitsemännessä ympäristöä koskevasta toimintaohjelmasta. Arvioinnin on perustuttava muun muassa Euroopan ympäristökeskuksen ympäristön tilaa koskevaan raporttiin ja asiaan liittyvien sidosryhmien kuulemiseen. Komissio toimittaa tämän arvioinnin perustella laaditun kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle hyvissä ajoin ennen seitsemännessä ympäristöä koskevan toimintaohjelman päättymistä.

3. Tämän arvioinnin ja muiden asiaan liittyvien toimintapoliittisten kehityssuuntausten perusteella komissio antaa tarvittaessa ehdotuksen kahdeksanneksi ympäristöä koskevaksi toimintaohjelmaksi hyvissä ajoin, jotta seitsemännessä ja kahdeksannen ympäristöä koskevan toimintaohjelman välille ei synny katkoa.

5 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Strasbourgissa 20 päivänä marraskuuta 2013.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

M. SCHULZ

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

V. LEŠKEVIČIUS

LIITE

VUOTEEEN 2020 ULOTTUVA SEITSEMÄS YMPÄRISTÖÄ KOSKEVA TOIMINTAOHJELMA – ”HYVÄ ELÄMÄ MAAPALLON RESURSSIEN RAJOISSA”

1. Seuraavan vuoteen 2050 ulottuvan vision tarkoituksena on auttaa ohjaamaan toimia vuoteen 2020 ja sen jälkeen:

Vuonna 2050 elämme hyvin maapallon ekologisten resurssien rajoissa. Vaurautemme ja terveellinen ympäristömme perustuvat innovatiiviseen kierrätystalouteen, jossa mitään ei tuhleta ja jossa luonnonvaroja hallinnoidaan kestävästi ja luonnon monimuotoisuutta suojellaan, arvostetaan ja palautetaan ennalleen yhteiskuntamme kestävykyä parantavilla tavoilla. Vähähiilinen kasvumme on jo kauan sitten erotettu resurssien käytöstä, mikä määrää tahdin turvalliselle ja kestäväälle maailmanlaajuiselle yhteiskunnalle.

VUOTEEEN 2020 ULOTTUVA TOIMINTAOHJELMA

2. Viimeisten 40 vuoden aikana on annettu monenlaista ympäristölainsäädäntöä, joka muodostaa maailman kattavimman nykyaikaisen säännösten. Näin on voitu tarttua joihinkin kansalaisten ja yritysten kaikkien vakavimpiin ympäristöhuoliin unionissa.
3. Epäpuhtauspäästöt ilmaan, veteen ja maaperään ovat vähentyneet merkittävästi viime vuosikymmenien aikana, kuten myös kasvihuonekaasupäästöt viime vuosina. Unionin kemikaalilainsäädäntöä on nykyaikaistettu ja monien myrkyllisten tai vaarallisten aineiden, kuten lyijyn, kadmiumin ja elohopean, käyttöä on rajoitettu useimmista kotitalouksista löytyvissä tuotteissa. Unionin kansalaiset voivat nauttia veden laadusta, joka on parhaimpia maailmassa, ja yli 18 prosenttia unionin alueesta ja neljä prosenttia sen meristä on nimetty luonnonsuojelualueiksi.
4. Unionin ympäristöpolitiikalla on edistetty innovaatioita ja investointeja ympäristöhyödykkeisiin ja -palveluihin, mikä on luonut työpaikkoja ja vientimahdollisuuksia⁽¹⁾. Unionin laajentumisten myötä ympäristönsuojelun korkeat standardit ovat levinneet laajasti eri puolille Euroopan mannerta, ja unionin ponnistelut ovat vaikuttaneet siihen, että kansainvälisesti ollaan yhä suuremmassa määrin sitoutuneita torjumaan ilmastonmuutosta ja luonnon monimuotoisuuden häviämistä sekä että on maailmanlaajuisesti toteutettu menestyksellisiä toimia otsonia heikentävien aineiden ja lyijypitoisten polttoaineiden käytön lopettamiseksi.
5. Myös ympäristötavoitteiden sisällyttämisessä unionin muiden alojen politiikkaan ja toimiin on edistytty huomattavasti. Uudistetussa yhteisessä maatalouspolitiikassa suorat maksut on vuodesta 2003 liitetty vaatimuksiin, joiden mukaan viljelijät säilyttävät maan maatalouden ja ympäristön kannalta hyvässä kunnossa ja noudattavat asiaankuuluvaa ympäristölainsäädäntöä. Ilmastonmuutoksen torjumisesta on tullut olennainen osa energiapolitiikkaa, ja edistymistä tapahtuu resurssitehokkuus-, ilmastonmuutos- ja energiatehokkuuskysymysten ottamisessa huomioon muilla aloilla, kuten liikenteessä ja rakentamisessa.
6. Monet ympäristösuuntauokset unionissa ovat kuitenkin edelleen huolestuttavia, eikä tämä johdu vähiten unionin nykyisen lainsäädännön riittämättömästä täytäntöönpanosta. Niistä lajeista ja luontotyypeistä, joita on arvioitu luontodirektiivin⁽²⁾ perusteella, ainoastaan 17 prosentin suojelun taso on suotuisa, ja luonnonpääoman huonontuminen ja häviäminen vaarantaa pyrkimyksiä saavuttaa luonnon monimuotoisuutta ja ilmastonmuutosta koskevat unionin tavoitteet. Tällaiseen lajien ja luontotyyppien tilaan sekä luonnonpääoman huonontumiseen ja häviämiseen liittyy korkeita kustannuksia, joita ei ole vielä asianmukaisesti arvioitu taloudellisessa tai sosiaalisessa järjestelmässämme. Unionin pinta-alasta 30 prosenttia on erittäin pirstoutunutta, mikä vaikuttaa ekosysteemien välisiin yhteyksiin ja terveyteen sekä niiden mahdollisuuteen tarjota palveluja ja lajeille suotuisia elinympäristöjä. Vaikka unionissa on edistytty kasvun erottamisessa kasvihuonekaasupäästöistä, resurssien käytöstä ja ympäristövaikutuksista, resurssien käyttö on edelleen pitkälti kestäväntöntä ja tehotonta eikä jätehuolto toimi asianmukaisesti. Tämän tuloksena unionin yritykset menettävät merkittäviä mahdollisuuksia, joita resurssitehokkuus tarjoaa kilpailukyvyyn, kustannusten alenemisen, tuottavuuden parantamisen ja toimitusvarmuuden osalta. Veden laatu ja ilmansaasteet aiheuttavat edelleen ongelmia monissa osissa Eurooppaa, ja unionin kansalaiset altistuvat edelleen vaarallisille aineille, jotka voivat vaarantaa heidän terveytensä ja hyvinvointinsa. Kestäväntön maankäyttö kuluttaa hedelmällistä maaperää, ja maaperän huonontuminen jatkuu, millä on maailmanlaajuisesti vaikutuksia elintarvikkeiden saatavuuteen ja luonnon monimuotoisuutta koskevien tavoitteiden saavuttamiseen.
7. Ympäristön ja ilmaston muutokset unionissa johtuvat yhä enenevässä määrin maailmanlaajuisista kehityskuluista, jotka liittyvät muun muassa väestökehitykseen, tuotanto- ja kaupankäyntimalleihin sekä teknologian nopeaan

⁽¹⁾ The economic benefits of environmental policy (IES, Vrije Universiteit Amsterdam, 2009); COM(2012) 173; Implementing EU legislation for Green Growth (BIO Intelligence Service 2011).

⁽²⁾ Neuvoston direktiivi 92/43/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1992, luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (EYVL L 206, 22.7.1992, s. 7).

kehitykseen. Tällaiset kehityskulut voivat tarjota merkittäviä mahdollisuuksia taloudelliselle kasvulle ja yhteiskunnalliselle hyvinvoinnille, mutta ne asettavat haasteita ja epävarmuutta unionin taloudelle ja yhteiskunnalle sekä aiheuttavat ympäristön tilan huonontumista maailmanlaajuisesti ⁽¹⁾.

8. Nykyisessä maailmantaloudessa käytetään luonnonvaroja tuhlaavia tuotanto- ja kulutusjärjestelmiä, tavaroiden ja palvelujen kysyntä lisääntyy maailmanlaajuisesti ja luonnonvarat vähentyvät, minkä johdosta keskeisten raaka-aineiden, mineraalien ja energian hinnat nousevat, epäpuhtauksia ja jätettä syntyy yhä enemmän, kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt lisääntyvät ja maaperän heikentyminen pahenee, metsien katoaminen ja luonnon monimuotoisuuden häviäminen etenevät. Miltei kaksi kolmannesta maailman ekosysteemeistä heikkenee ⁽²⁾ ja on saatu näyttöä siitä, että luonnon monimuotoisuuteen, ilmastonmuutokseen ja typen kiertoon liittyvät maapallon kestävyiden rajat on jo ylitetty ⁽³⁾. Vettä on vuoteen 2030 mennessä todennäköisesti 40 prosenttia liian vähän, jollei resurssitehokkuutta onnistuta merkittävästi parantamaan. Lisäksi vaarana on, että ilmastonmuutos pahentaa näitä ongelmia entisestään ja kustannukset kasvavat ⁽⁴⁾. Vuonna 2011 osittain ilmastonmuutoksesta johtuvat katastrofit johtivat maailmanlaajuisesti yli 300 miljardin euron taloudellisiin menetyksiin. Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö (OECD) on varoittanut, että luonnonpääoman jatkuva huonontuminen ja eroosio voivat johtaa peruuttamattomiin muutoksiin, jotka voivat vaarantaa kahden vuosisadan ajan nousseen elintason ja aiheuttaa merkittäviä kustannuksia ⁽⁵⁾.
9. Jotta jotkut näistä monimutkaisista kysymyksistä voidaan ratkaista, on hyödynnettävä kaikki nykyisen ympäristöteknologian tarjoamat mahdollisuudet ja varmistettava, että teollisuus kehittää ja ottaa käyttöön jatkuvasti parhaita käytettävissä olevia tekniikoita ja uusia innovaatioita, ja käytettävä enemmän markkinapohjaisia välineitä. Lisäksi tarvitaan nopeaa edistymistä lupaavilla tieteen ja teknologian aloilla. Tämä olisi mahdollistettava edistämällä tutkimusta ja luomalla edellytyksiä yksityisille tutkimukseen liittyville investoinneille. Samaan aikaan on tarpeen ymmärtää paremmin mahdollisia riskejä, joita uudet teknologiat voivat aiheuttaa ympäristölle ja ihmisten terveydelle, ja arvioitava ja hallittava tällaisia teknologioita paremmin. Tämä on ennakkoehdotus sille, että uudet teknologiat tulevat yleisesti hyväksytyiksi ja että unioni kykenee tunnistamaan teknologian kehitykseen liittyvät mahdolliset riskit ja vastaamaan niihin tehokkaasti ja ajoissa. Merkittävistä teknologisista innovaatioista olisi käytävä julkista keskustelua ja niihin olisi kytkettävä osallistumisprosesseja.
10. Jotta tulevaisuudessa voidaan elää hyvin, nyt olisi toteutettava kiireellisiä ja yhtenäisiä toimia ekologisen selviytymiskyvyn parantamiseksi ja niiden hyötyjen maksimoimiseksi, joita ympäristöpolitiikasta voidaan saada taloudelle ja yhteiskunnalle, samalla kun otetaan huomioon maapallon ekologiset rajat. Seitsemäs ympäristöä koskeva toimintaohjelma kuvastaa sitä, että unioni on sitoutunut muuntautumaan osallistavaksi vihreäksi taloudeksi, jossa turvataan kasvu ja kehitys, turvataan ihmisten terveys ja hyvinvointi, tarjotaan ihmisarvoisia työpaikkoja, vähennetään epätasa-arvoa ja investoidaan luonnon monimuotoisuuteen, myös sen tarjoamiin ekosysteemipalveluihin (luonnonpääomaan) ja suojellaan sitä sen itseisarvon vuoksi ja siksi, että se vaikuttaa merkittävästi ihmisten hyvinvointiin ja taloudelliseen vaurauteen.
11. Osallistavaksi vihreäksi taloudeksi muuttuminen edellyttää ympäristönäkökohtien huomioon ottamista muissa politiikoissa, kuten energia-alalla, liikenteessä, maataloudessa, kalastuksessa, kaupassa, taloudessa ja teollisuudessa, tutkimuksessa ja innovoinnissa, työllisydessä, kehitysyhteistyössä, ulkosuhteissa, turvallisuudessa, opetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa sekä sosiaalipolitiikassa ja matkailupolitiikassa, jotta voidaan luoda johdonmukainen ja yhdenmukainen lähestymistapa. Unionin sisäisiä toimia olisi täydennettävä myös paremmilla maailmanlaajuisilla toimilla ja naapurimaiden kanssa tehtävällä yhteistyöllä yhteisten haasteiden ratkaisemiseksi.
12. Unioni on käynnistänyt tämän muutoksen pitkän aikavälin yhdennetyillä strategioilla, joilla pyritään pysäyttämään luonnon monimuotoisuuden häviäminen ⁽⁶⁾, parantamaan resurssitehokkuutta ⁽⁷⁾ sekä nopeuttamaan siirtymistä kohti turvallista ja kestävää vähähiilistä taloutta ⁽⁸⁾. Komissio on lisäksi ottanut ympäristökysymykset ja -tavoitteet huomioon viimeaikaisissa aloitteissaan, joita se on tehnyt muilla keskeisillä politiikan alueilla, kuten energia-alalla ⁽⁹⁾ ja liikenteessä ⁽¹⁰⁾, ja pyrkinyt parantamaan ympäristöhyötyjen saavuttamista maataloutta ja maaseudun kehittämistä, kalastusta ja koheesiota koskevan unionin politiikan uudistusten avulla tähänastisia tuloksia hyödyntäen. Tässä yhteydessä täydentävyydellä on erityisen suuri merkitys pyrittäessä parantamaan maatalouden kestävyttä edistämällä herkkien ekosysteemien, kuten vesistöjen, maaperän ja lajien elinympäristöjen, suojelua.

⁽¹⁾ SEC(2011)1067; The European Environment – State and Outlook 2010: Assessment of Global Megatrends (‘SOER 2010’).

⁽²⁾ UN Secretary-General’s High-Level Panel on Global Sustainability report ‘Resilient People, Resilient Planet: A future worth choosing’, 2012.

⁽³⁾ On määritetty kynnsarvoja yhdeksälle maapallon sietokyvyn rajalle, ja näiden ylittäminen voi johtaa peruuttamattomiin muutoksiin, joilla on mahdollisesti tuhoisia vaikutuksia; kyseiset rajat liittyvät muun muassa ilmastonmuutokseen, luonnon monimuotoisuuden häviämiseen, makean veden käyttöön maailmanlaajuisesti, valtamerien happamoitumiseen, typen ja fosforin kiertoihin ja maankäytön muutoksiin (Ecology and Society, Vol. 14, No 2, 2009).

⁽⁴⁾ Jollei mitään toimia toteuteta, ilmastonmuutoksen talousvaikutuksia koskevan Sternin selvityksen mukaan ilmastonmuutoksen kokonaiskustannukset vastaavat bruttokansantuotteen supistumista maailmanlaajuisesti vuosittain vähintään viidellä prosentilla. Kun laajempi riskien ja vaikutusten kirjo otetaan huomioon, luku saattaa nousta jopa 20 prosenttiin bruttokansantuotteesta.

⁽⁵⁾ OECD Environmental Outlook to 2050: The Consequences of Inaction (OECD:n raportti, 2012).

⁽⁶⁾ COM(2011) 244.

⁽⁷⁾ COM(2011) 571.

⁽⁸⁾ COM(2011) 112.

⁽⁹⁾ COM(2011) 885.

⁽¹⁰⁾ COM(2011) 144.

13. Unioni on liittynyt useisiin monenvälisen ympäristösopimusten mukaisiin ja oikeudellisesti velvoittaviin sekä poliittisesti sitoviin ympäristösitoumuksiin mukaan lukien ne, joista on sovittu Yhdistyneiden kansakuntien kestävän kehityksen konferenssissa (Rio + 20) ⁽¹⁾. Rio + 20:n päätösasiakirjassa todetaan, että osallistava ja vihreä talous on tärkeä väline, jolla saadaan aikaan kestävä kehitys ja poistetaan köyhyttä. Asiakirjalla luodaan puitteet kaikki kolme kestävän kehityksen ulottuvuutta (ympäristö sekä sosiaaliset ja taloudelliset kysymykset) kattaville toimille, joista monet on otettu huomioon seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman ensisijaisissa tavoitteissa. Rio + 20:ssa sovittiin myös sellaisten kestävän kehityksen tavoitteiden aikaansaamisesta, jotka ovat johdonmukaisia YK:n vuoden 2015 jälkeisen kehitysagendan kanssa ja jotka sisällytetään tuohon agendaan, jotta voidaan lujittaa institutionaalisia puitteita ja kehittää rahoitusstrategia kestävä kehitystä varten. Rio + 20:ssa hyväksyttiin myös globaali kestäviä kulutus- ja tuotantotapoja koskeva kymmenvuotinen puiteohjelma. Unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi nyt varmistettava, että annetut sitoumukset pannaan unionissa täytäntöön, ja edistettävä niiden täytäntöönpanoa maailmanlaajuisesti.
14. Seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla täydennetään näitä ponnisteluja määrittämällä unionille ensisijaisia tavoitteita, jotka on saavutettava vuoteen 2020 mennessä. Seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla on tuettava niiden toteuttamista sekä kannustettava kaikilla tasoilla toteutettavia toimia ja edistettävä ympäristöön ja ilmastoon liittyviä investointeja myös vuoden 2020 jälkeen.
15. Monissa tapauksissa näiden ensisijaisten tavoitteiden saavuttamiseksi toteutettavia toimia tarvitaan ensisijaisesti kansallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Muissa tapauksissa tarvitaan lisätoimenpiteitä unionin tasolla ja kansainvälisellä tasolla. Myös yleisölle olisi annettava aktiivinen rooli, ja sille olisi tiedotettava asianmukaisesti ympäristöpolitiikasta. Koska ympäristöpolitiikka kuuluu unionin jaettuun toimivaltaan, yksi seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman tavoitteista on, että kaikki tuntevat yhteiset tavoitteet omikseen ja että voidaan varmistaa tasapuoliset toimintaolosuhteet yrityksille ja viranomaisille. Selkeät tavoitteet antavat poliittisille päättäjille ja muille sidosryhmille, kuten alueille, kaupungeille, yrityksille ja työmarkkinaosapuolille, sekä yksittäisille kansalaisille toimien selkeän suunnan ja ennustettavat puitteet.
16. Ympäristö- ja ilmastopolitiikan yhdenmetyllä ja johdonmukaisella kehittämisellä voidaan auttaa varmistamaan, että unionin talous ja yhteiskunta ovat hyvin valmistautuneet kohtaamaan edellä mainitut haasteet. Tällainen toiminta edellyttää keskittymistä seuraaviin kolmeen teemakohtaiseen tavoitteeseen:
- suojella, säilyttää ja parantaa unionin luonnonpääomaa;
  - muuttaa unioni resurssitehokkaaksi, vihreäksi ja kilpailukykyiseksi vähähiiliseksi taloudeksi;
  - suojella unionin kansalaisia ympäristöön liittyviltä paineilta sekä terveyteen ja hyvinvointiin kohdistuvilta riskeiltä.
- Nämä kolme teemakohtaista tavoitetta ovat yhteydessä toisiinsa, ja niihin olisi pyrittävä samanaikaisesti. Yhden tavoitteen yhteydessä toteutetuilla toimilla voidaan usein edistää muiden tavoitteiden saavuttamista. Esimerkiksi resurssitehokkuuden parantaminen helpottaa luonnonpääomaan kohdistuvaa painetta, ja unionin luonnonpääoman kestävyyn parantaminen taas hyödyttää ihmisten terveyttä ja hyvinvointia. Toimet ilmastomuutoksen lieventämiseksi ja siihen sopeutumiseksi lisäävät unionin talouden ja yhteiskunnan kestävyttä ja edistävät samalla innovointia ja turvaavat unionin luonnonvaroja.

TEEMAKOHTAISET ENSISIJAISET TAVOITTEET

Ensisijainen tavoite 1: Suojella, säilyttää ja parantaa unionin luonnonpääomaa

17. Unionin taloudellinen vauraus ja hyvinvointi perustuvat sen luonnonpääomaan eli sen luonnon monimuotoisuuteen, mukaan lukien ekosysteemit, jotka tarjoavat keskeisiä hyödykkeitä ja palveluita hedelmällisestä maaperästä ja monipuolisesti käytettävistä metsistä tuottavaan maahan ja meriin, hyvälaatuisesta makeasta vedestä ja puhtaasta ilmasta pölytykseen ja ilmaston sääntelyyn sekä suojeluun luonnonkatastrofeja vastaan. Luonnonpääoman suojelemiseksi, säilyttämiseksi ja parantamiseksi on annettu runsaasti unionin lainsäädäntöä, kuten vesipolitiikan puitedirektiivi ⁽²⁾, meristrategiapuitedirektiivi ⁽³⁾, yhdyskuntajätevesien käsittelyä koskeva direktiivi ⁽⁴⁾, nitraattidirektiivi ⁽⁵⁾, tulvadirektiivi ⁽⁶⁾, prioriteettiaineita koskeva

⁽¹⁾ YK:n yleiskokouksen päätöslauselma A/Res/66/288.

⁽²⁾ Direktiivi 2000/60/EY.

⁽³⁾ Direktiivi 2008/56/EY.

⁽⁴⁾ Neuvoston direktiivi 91/271/ETY, annettu 21 päivänä toukokuuta 1991, yhdyskuntajätevesien käsittelystä (EYVL L 135, 30.5.1991, s. 40).

⁽⁵⁾ Neuvoston direktiivi 91/676/ETY, annettu 12 päivänä joulukuuta 1991, vesien suojelemisesta maataloudesta peräisin olevien nitraattien aiheuttamalta pilaantumiselta (EYVL L 375, 31.12.1991, s. 1).

⁽⁶⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/60/EY, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, tulvariskien arvioinnista ja hallinnasta (EUVL L 288, 6.11.2007, s. 27).

direktiivi⁽¹⁾, ilmanlaatua koskeva direktiivi ja siihen liittyvät direktiivit⁽²⁾ sekä luonto- ja lintudirektiivit⁽³⁾. Myös ilmastonmuutokseen, kemikaaleihin, teollisuuden päästöihin ja jätteisiin liittyvällä lainsäädännöllä voidaan helpottaa niitä paineita, jotka kohdistuvat maaperään ja luonnon monimuotoisuuteen, kuten ekosysteemeihin, lajeihin ja luontotyyppeihin, sekä vähennetään ravinnepäästöjä.

18. Viimeaikaiset arvioinnit osoittavat kuitenkin, että luonnon monimuotoisuus heikkenee unionissa edelleen ja että useimmat ekosysteemit ovat vakavasti heikentyneet⁽⁴⁾ erilaisten paineiden vuoksi. Esimerkiksi haitallisista vieraslajeista aiheutuu aiemmin arvioitua suurempia uhkia kasvien, eläinten ja ihmisten terveydelle, ympäristölle ja taloudelle. Vuoteen 2020 ulottuvassa luonnon monimuotoisuutta koskevassa EU:n strategiassa esitetään tavoitteet ja toimet, joita tarvitaan näiden negatiivisten suuntausten kääntämiseksi sekä luonnon monimuotoisuuden häviämisen ja ekosysteemipalvelujen heikentymisen pysäyttämiseksi vuoteen 2020 mennessä ja näiden palauttamiseksi mahdollisuuksien mukaan⁽⁵⁾. Tuon strategian toteuttamista on nopeutettava ja siihen sisältyvät tavoitteet on saavutettava, jotta unioni voi saavuttaa luonnon monimuotoisuutta koskevan yleistavoitteensa vuoteen 2020 mennessä. Vaikka itse strategia sisältää toimenpiteitä lintu- ja luontodirektiivien täytäntöönpanon parantamiseksi, mukaan lukien Natura 2000 -verkosto, yleistavoitteen saavuttaminen edellyttää kaiken voimassa olevan luonnonpääoman suojeluun tähtäävän lainsäädännön täysimääräistä täytäntöönpanoa.
19. Huolimatta vesipolitiikan puitedirektiiviin sisältyvästä vaatimuksesta suojella, parantaa ja ennallistaa kaikkia pinta- ja pohjavesimuodostumia ja huolimatta tähänastisista merkittävistä ponnisteluista, päämääräksi asetettu ”hyvä ekologinen tila” saavutetaan vuoteen 2015 mennessä todennäköisesti ainoastaan noin 53 prosentissa unionissa olevista pintavesimuodostumista⁽⁶⁾. Meristrategiapuitedirektiivin tavoitteeseen saavuttaa vesien hyvän tila vuoteen 2020 mennessä kohdistuu myös merkittävää painetta; tähän ovat syynä muun muassa jatkuva liikakalastus, pilaantuminen (myös vedenalainen melusaaste ja merien roskaantuminen) sekä maailmanlaajuisen lämpenemisen vaikutukset (kuten happamoituminen) Euroopan merissä. Tiivis yhteistyö unionin sisällä ja sen naapureiden kanssa on keskeistä tällaisiin haasteisiin vastaamiseksi tehokkaasti varsinkin Välimeren ja Mustanmeren alueilla, koska suurin osa rannikkovaltioista ei ole unionin jäsenvaltioita. Vaikka unionin ilmaan ja teollisuuden päästöihin liittyvä politiikka on auttanut vähentämään monenlaista pilaantumista, ekosysteemit kärsivät edelleen liiallisesta typpi- ja rikkilaskemasta ja otsonin aiheuttamasta pilaantumisesta, jotka johtuvat liikenteestä, sähköntuotannosta ja kestävämmistä maatalouskäytännöistä peräisin olevista päästöistä.
20. Unionin luonnonpääoman suojeleminen, säilyttäminen, parantaminen ja arvostaminen edellyttävät sen vuoksi myös sitä, että ongelmiin puututaan niiden lähteellä, muun muassa sisällyttämällä luonnonpääomaan liittyvät tavoitteet paremmin muiden politiikkojen laatimiseen ja täytäntöönpanoon sekä varmistamalla, että politiikat ovat johdonmukaisia ja tuovat keskinäistä hyötyä. Näitä tavoitteita tuetaan ympäristönäkökohdilla, jotka sisältyvät komission ehdotuksiin erityisesti unionin maatalous-, kalastus- ja koheesipolitiikan uudistamiseksi, sekä ehdotuksilla unionin talousarvion muuttamiseksi ympäristöystävällisemmäksi monivuotisessa rahoituskehyskässä 2014–2020. Maa- ja metsätalouden osuus maankäytöstä unionissa on yhteensä 78 prosenttia, joten niillä on tärkeä asema luonnonvarojen, erityisesti hyvälaatuisen veden ja maaperän, sekä luonnon monimuotoisuuden ja erilaisten kulttuurimaisemien säilyttämisessä. Yhteisen maatalouspolitiikan muuttaminen ympäristöystävällisemmäksi edistää myös ympäristön kannalta suotuisia maa- ja metsätalouskäytäntöjä, kuten satokasvien monipuolistamista, pysyvän nurmen ja laidunten suojelua sekä kestävää peltometsätaloutta, ja sillä edistetään myös ekologisesti arvokkaiden maatalousmaiden ja metsäalueiden perustamista ja ylläpitoa, myös laajaperäisten ja perinteisten käytäntöjen avulla. Siten lisätään maankäytön, maankäytön muutoksen ja metsätalouden alan mahdollisuuksia toimia hiilinieluna. Olenainen osa kestävästä maataloudesta on tulevien sukupolvien kannalta vastuullinen toiminta, samalla kun huolehditaan sekä resurssitehokkuudesta että tuottavuudesta.
21. Unionilla on maailman suurimmat merialueet, joten sillä on merkittävä velvollisuus huolehtia meriympäristön suojelusta. Meriympäristön osalta on todettava, että vaikka merisektori tarjoaa taloudellisia mahdollisuuksia aina kalastuksesta, kuljetuksista ja vesiviljelystä raaka-aineisiin, merellä tapahtuvaan energiatuotantoon ja meriympäristön bioteknologiaan, on varmistettava, että näiden hyödyntämisessä otetaan huomioon merien ja rannikoiden ekosysteemien suojelu ja kestävä kehityksen mukainen hoito. Merten aluesuunnittelu ja rannikkoalueiden yhdenmety hoito jäsenvaltioiden sisällä ja välillä voivat tässä yhteydessä olla merkittävä tekijä meri- ja rannikkoalueiden kestävä käytön yhteen sovittamisessa, jos näillä alueilla toteutettavien alakohtaisten toimien hallintaan sovelletaan ekosysteemeihin perustuvaa lähestymistapaa. Meriympäristöä ei suojella riittävästi osittain sen vuoksi, että Natura 2000 -verkon loppuun saattaminen on viivästynyt, mikä edellyttää jäsenvaltioilta lisätoimia. Myös merien suojelualueiden hallinnointia on tehostettava.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/105/EY, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, ympäristönlaatuunormeista vesipolitiikan alalla, neuvoston direktiivien 82/176/ETY, 83/513/ETY, 84/156/ETY, 84/491/ETY ja 86/280/ETY muuttamisesta ja myöhemmästä kumoamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/60/EY muuttamisesta (EYVL L 348, 24.11.2008, s. 84).

⁽²⁾ Direktiivi 2008/50/EY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/107/EY, annettu 15 päivänä joulukuuta 2004, ilmassa olevasta arseenista, kadmiumista, elohopeasta, nikkelistä ja polysyklisistä aromaattisista hiilivedyistä (EUVL L 23, 26.1.2005, s. 3).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/147/EY, annettu 30 päivänä marraskuuta 2009, luonnonvaraisten lintujen suojelusta (EUVL L 20, 26.1.2010, s. 7) ja direktiivi 92/43/ETY.

⁽⁴⁾ Euroopan ympäristökeskuksen tekninen raportti 12/2010.

⁽⁵⁾ Maaliskuun 26. päivänä 2010 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien 14 kohdassa todetaan seuraavaa: ”Jatkuvassa biologisen monimuotoisuuden kohoamiseen ja ekosysteemien raupeuttamiseen johtavassa kehityksessä on ehdottomasti saatava aikaan täyskäänös. Eurooppa-neuvosto on sitoutunut 15. maaliskuuta 2010 annetuissa neuvoston päätelmissä esitettyihin, vuoteen 2050 ulottuvaan, biologista monimuotoisuutta koskevaan pitkän aikavälin visioon ja vuoden 2020 tavoitteeseen.”

⁽⁶⁾ COM(2012) 673.

22. Ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen olisi unionin ilmastonmuutospolitiikassa käytettävä laajemmin ekosysteemeihin perustuvia lähestymistapoja, jotka hyödyttävät myös luonnon monimuotoisuutta ja muiden ekosysteemipalvelujen tarjontaa, kun taas muut ympäristötavoitteet, kuten luonnon monimuotoisuuden suojeleminen sekä maaperän ja vesien suojeleminen, olisi otettava täysimääräisesti huomioon uusiutuvaa energiaa koskevissa päätöksissä. Lisäksi on toteutettava liikenteeseen liittyviä toimenpiteitä ilmansaasteiden ja hiilidioksidipäästöjen torjumiseksi ⁽¹⁾.
23. Maan huonontuminen, pirstaloituminen ja kestämaton käyttö unionissa vaarantavat useiden keskeisten ekosysteemipalvelujen tarjonnan, uhkaavat luonnon monimuotoisuutta ja lisäävät Euroopan haavoittuvuutta ilmastonmuutokselle ja luonnonkatastrofeille. Ne pahentavat myös maaperän huonontumista ja aavikoitumista. Yli 25 prosenttiin unionin pinta-alasta vaikuttaa veden aiheuttama maaperän eroosio, joka vaarantaa maaperän toimintoja ja vaikuttaa makean veden laatuun. Myös maaperän pilaantuminen ja sulkeminen ovat jatkuvia ongelmia. Yli puolen miljoonan alueen eri puolilla unionia arvellaan olevan pilaantuneita, ja ennen kuin ne on yksilöity ja arvioitu, ne voivat edelleen aiheuttaa mahdollisesti vakavia ympäristöriskejä, taloudellisia ja sosiaalisia riskejä, ja terveysriskejä. Joka vuosi otetaan käyttöön yli 1 000 km² maata asumis-, teollisuus-, liikenne- tai virkistystarkoituksiin. Tällaisia pitkän aikavälin muutossuuntauksia on vaikeaa tai kallista kääntää, ja niihin liittyy lähes aina kompromisseja erilaisten sosiaalisten, taloudellisten ja ympäristöön liittyvien tarpeiden välillä. Ympäristönäkökohdat, vesien suojeleminen ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen mukaan luettuina, olisi otettava huomioon maankäytön suunnitteluun liittyvässä päätöksenteossa, jotta varmistetaan, että päätökset ovat kestävämpiä, jotta voidaan edistää pyrittävää saavuttamaan tavoite, jonka mukaan vuonna 2050 nettomaankäyttö ei lisääntyisi.
24. Jäsenvaltiot ovat edistyneet vaihtelevasti pyrkiessään varmistamaan maaperän suojeleminen, myös pilaantuneiden alueiden yksilöinnin, tietoisuuden lisäämisen, tutkimuksen sekä seurantajärjestelmien kehittämisen osalta. Edistyminen riskiperusteisten ja muiden kunnostustoimien alalla on kuitenkin epätasaista, ja tulokset ja unionin tason raportointi ovat vähäisiä. Vastauksena huolenaiheisiin, kuten veden luonnolliseen kiertoon kohdistuviin kielteisiin vaikutuksiin, komissio on laatinut maaperän sulkemista koskevat suuntaviivat ⁽²⁾. Lisätoimilla sääntely-ympäristön parantamiseksi, verkostojen kehittämiseksi, tiedon jakamiseksi, suuntaviivojen laatimiseksi ja parhaita käytäntöjä koskevien esimerkkien määrittämiseksi voidaan myös auttaa parantamaan maaperän suojeleminen. Komissio on antanut ehdotuksen direktiiviksi maaperän suojeleminen puitteista ja direktiivin 2004/35/EY muuttamisesta ⁽³⁾.
25. Jotta voidaan vähentää merkittävimpiä ihmisten aiheuttamia, maahan, maaperään ja muihin ekosysteemeihin kohdistuvia paineita Euroopassa, toteutetaan toimia sen varmistamiseksi, että kaikilla asiaan kuuluvilla tasoilla tehtävissä maankäyttöön liittyvissä päätöksissä otetaan asianmukaisesti huomioon sekä ympäristö- että sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset. Rio + 20:ssa tunnustettiin maan hyvän hoitamisen taloudellinen ja yhteiskunnallinen merkitys ja vaadittiin maan huonontumisen kannalta neutraalia maailmaa. Unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi pohdittava, miten tällainen sitoumus voidaan parhaiten toteuttaa niiden toimivallan puitteissa. Unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi myös pohdittava mahdollisimman pikaisesti, kuinka maaperän laatuun liittyviä kysymyksiä voitaisiin käsitellä käyttäen kohdennettua ja oikeasuhteista riskiperusteista lähestymistapaa sitovassa oikeudellisessa kehityksessä. Lisäksi olisi asetettava tavoitteita maan ja maaperän kestävä käyttöä varten.
26. Vaikka typpi- ja fosforikuormitus unionin ympäristöön on laskenut huomattavasti viimeisten 20 vuoden aikana, liialliset ravinteiden päästöt vaikuttavat edelleen ilman ja veden laatuun ja niillä on kielteisiä vaikutuksia ekosysteemeihin, mikä aiheuttaa suuria ongelmia ihmisten terveydelle. Erityisesti tehottomasta lannoitteiden käytöstä ja riittämättömästä jäteveden käsittelystä johtuviin ammoniakkiin päästöihin on puututtava kiireellisesti, jotta voidaan edelleen merkittävästi vähentää ravinteiden päästöjä. Tarvitaan myös lisätoimia, joilla voidaan hallinnoida ravinnekiertoa kustannustehokkaammin, kestävämmiin ja resurssien kannalta tehokkaammin sekä parantaa lannoitteiden käytön tehokkuutta. Tällaiset toimet edellyttävät investointeja tutkimukseen sekä unionin ympäristölainsäädännön johdonmukaisuuden ja täytäntöönpanon parantamista näiden haasteiden ratkaisemiseksi, standardien tiukentamista tarvittaessa ja ravinnekierroksen käsittelyä osana kokonaisvaltaisempaa lähestymistapaa, jossa yhdistetään unionin nykyisiä politiikkoja, joilla on merkitystä rehevöitymisen ja liiallisten ravinnepäästöjen estämisessä, ja jossa luodaan yhteyksiä näiden politiikkojen välille ja jonka avulla vältetään tilanne, jossa ravinnepäästöt kulkeutuvat ympäristön osa-alueiden välityksellä.
27. Luonnon monimuotoisuutta koskevan EU:n strategian mukaisilla toimilla, joilla pyritään ennallistamaan vähintään 15 prosenttia huonontuneista ekosysteemeistä unionissa ja lisäämään vihreän infrastruktuurin (väline, jolla voidaan tarjota ekologista, taloudellisia ja sosiaalisia etuja luonnonmukaisten ratkaisujen avulla ja jossa otetaan huomioon viheralueet, vesien ekosysteemit ja muut maa- ja merialueiden fyysiset piirteet) käyttöä, autetaan vähentämään maa-alueiden pirstaloitumista. Tällaisella toiminnalla ja panemalla samalla täysimääräisesti täytäntöön lintu- ja luontodirektiivit, mitä tuetaan hankkeiden toteutusjärjestyksen sisältävillä toimintasuunnitelmilla, vahvistetaan entisestään luonnonpääomaa ja lisätään ekosysteemien kestävyttä ja voidaan tarjota kustannustehokkaita vaihtoehtoja ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja siihen sopeutumiseksi sekä katastrofiriskien hallitsemiseksi. Sillä välin jäsenvaltioiden pyrkimykset kartoittaa ja arvioida ekosysteemejä ja niiden palveluja lisäävät saatavilla olevaa tietoa ja edistävät

⁽¹⁾ COM(2011) 144.

⁽²⁾ SWD(2012)0101.

⁽³⁾ COM(2006) 232.

yhdessä vuodeksi 2015 suunnitellun "ei nettohävikkiä" -hankkeen kanssa luonnonpääoman säilyttämistä eri asteikojen mukaisesti. Unionin luonnonpääomaa voidaan hallita paremmin, kun ekosysteemipalvelujen taloudellinen arvo sisällytetään kirjanpito- ja raportointijärjestelmiin unionin ja kansallisella tasolla vuoteen 2020 mennessä.

28. Jotta voidaan suojella, säilyttää ja vahvistaa unionin luonnonpääomaa, seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla on varmistettava, että vuoteen 2020 mennessä:

- a) luonnon monimuotoisuuden häviäminen ja ekosysteemipalvelujen, pölytys mukaan lukien, huonontuminen pysäytetään, ekosysteemejä ja niiden tarjoamia palveluja ylläpidetään ja vähintään 15 prosenttia huonontuneista ekosysteemeistä on ennallistettu;
- b) jokisuun vaihettumisalueiden vesiin, rannikkovesiin ja makeisiin vesiin (mukaan lukien pinta- ja pohjavedet) kohdistuvien paineiden vaikutusta rajoitetaan huomattavasti, jotta voidaan saavuttaa ja säilyttää vesien hyvä tila tai parantaa sitä, sellaisena kuin se on määritelty vesipolitiikan puitedirektiivissä;
- c) merivesiin kohdistuvien paineiden vaikutusta vähennetään ympäristön hyvän tilan saavuttamiseksi tai säilyttämiseksi, kuten meristrategiapuitedirektiivissä edellytetään, ja rannikkoalueita hoidetaan kestävästi;
- d) ilman pilaantumista ja sen vaikutuksia ekosysteemeihin ja luonnon monimuotoisuuteen vähennetään edelleen, jotta voidaan saavuttaa pitkän aikavälin tavoite, joka koskee kriittisten kuormitusten ja tasojen alapuolella pysymistä;
- e) maata hoidetaan unionissa kestävästi, maaperää suojellaan riittävästi ja pilaantuneiden alueiden kunnostaminen on hyvässä vauhdissa;
- f) ravinteiden (typen ja fosforin) kiertoa hallinnoidaan kestävämmällä ja resurssien käytön kannalta tehokkaammalla tavalla;
- g) metsänhoito on kestävä, ja metsiä, niiden luonnon monimuotoisuutta ja niiden tarjoamia palveluja suojellaan ja, siinä määrin kuin se on mahdollista, suojelua parannetaan ja metsien kyky kestää ilmastonmuutosta, metsäpaloja, myrskyjä, tuholaisia ja tauteja on parantunut.

Tämä edellyttää erityisesti, että

- i) tehostetaan luonnon monimuotoisuutta koskevan EU:n strategian täytäntöönpanoa viipymättä, jotta voidaan saavuttaa sen tavoitteet;
- ii) pannaan täysimääräisesti täytäntöön suunnitelma Euroopan vesivarojen turvaamiseksi ⁽¹⁾ ottaen asianmukaisesti huomioon jäsenvaltioiden erityisolosuhteet ja varmistaen, että veden laatua koskevia tavoitteita tuetaan asianmukaisesti päästöjen lähteillä toteutettavin toimin;
- iii) lisätään kiireesti toimia muun muassa sen varmistamiseksi, että saavutetaan terveet kalakannat yhteisen kalastuspolitiikan, meristrategiapuitedirektiivin ja kansainvälisten velvoitteiden mukaisesti. Torjutaan pilaantumista ja laaditaan unionin laajuinen määrällinen yleistavoite vähentää meren roskaantumista, mitä tuetaan päästöjen lähteillä toteutettavin toimin sekä ottamalla huomioon jäsenvaltioiden laatimat meristrategiat. Saatetaan loppuun suojeltujen merialueiden Natura 2000 -verkosto ja varmistetaan, että rannikkoalueita hoidetaan kestävästi;
- iv) hyväksytään ja pannaan täytäntöön EU:n strategia ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ⁽²⁾; siihen sisältyy myös ilmastonmuutokseen sopeutumisen sisällyttäminen unionin keskeisiin poliittisiin aloitteisiin ja aloihin;
- v) lujitetaan pyrkimyksiä noudattaa ilmanlaatua koskevaa unionin lainsäädäntöä kaikilta osin ja määritetään strategiset tavoitteet ja toimet vuoden 2020 jälkeen;
- vi) lisätään ponnisteluja maaperän eroosion vähentämiseksi ja maaperän orgaanisen aineen lisäämiseksi, pilaantuneiden alueiden kunnostamiseksi ja maankäytön näkökohtien sisällyttämiseksi yhteensovitettuun päätöksentekoon, johon osallistuvat kaikki hallinnon tasot; tätä tuetaan asettamalla tavoitteita, jotka koskevat maaperää ja maata resurssina, sekä maankäytön suunnitteluun liittyviä tavoitteita;
- vii) toteutetaan lisätoimia typen ja fosforin päästöjen vähentämiseksi, mukaan lukien yhdyskunta- ja teollisuusjätevesistä ja lannoitteiden käytöstä peräisin olevat päästöt, muun muassa valvomalla päästölähteitä paremmin, ja fosforijätteen hyödyntämiseksi;
- viii) laaditaan ja pannaan täytäntöön unionin uudistettu metsästrategia, jossa otetaan huomioon metsiin kohdistuvat erilaiset tarpeet ja niistä saatavat hyödyt ja jolla edistetään entistä strategisempaa lähestymistapaa metsien suojeluun ja parantamiseen myös kestävä metsänhoidon avulla;

⁽¹⁾ COM(2012) 673.

⁽²⁾ COM(2013) 216.

ix) parannetaan unionin tiedotustoimintaa, tietoisuutta ympäristöpolitiikasta sekä ympäristökasvatusta.

Ensisijainen tavoite 2: Muuttaa unioni resurssitehokkaaksi, vihreäksi ja kilpailukykyiseksi vähähiiliseksi taloudeksi

29. Eurooppa 2020 -strategialla pyritään edistämään kestävästä kasvua luomalla kilpailukykyisempi vähähiilinen talous, jossa resursseja käytetään tehokkaasti ja kestävästi. Sen lippulaivahankkeella ”Resurssitehokas Eurooppa” pyritään tukemaan siirtymistä kohti taloutta, jossa kaikkia resursseja käytetään tehokkaasti, talouden kasvu erotetaan kokonaan resurssien ja energian käytöstä ja sen ympäristövaikutuksista, kasvihuonekaasupäästöjä vähennetään, kilpailukykyä parannetaan tehokkuuden ja innovaatioiden avulla ja energia- ja resurssivarmuutta edistetään, myös siten, että yleistä resurssien käyttöä vähennetään. Resurssitehokasta Eurooppaa koskeva etenemissuunnitelma ja siirtymistä kilpailukykyiseen vähähiiliseen talouteen koskeva etenemissuunnitelma ⁽¹⁾ ovat tämän lippulaivahankkeen keskeisiä osia. Niissä luodaan puitteet tuleville toimille, joita tarvitaan mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi, ja niitä olisi tuettava jäsenvaltioiden välisen parhaiden käytänteiden vaihdon avulla. Lisäksi unionin, sen jäsenvaltioiden ja teollisuuden välinen unionin yhdenmisen teollisuuspolitiikan mukainen kumppanuus tarjoaa keinot, joilla voidaan lisätä investointeja ja innovointia kuusilla vihreään talouteen liittyvillä kasvumarkkinoilla ⁽²⁾.
30. Talouden kaikilla aloilla tarvitaan innovaatioita resurssitehokkuuden parantamiseksi, jotta voidaan edistää kilpailukykyä tilanteessa, jossa resurssien hinnat nousevat ja ne käyvät niukemmiksi, raaka-aineiden tarjonta on rajallista ja ollaan riippuvaisia tuonnista. Yritykset ovat innovaatioiden, myös ekoinnovaatioiden, ensisijaisia edistäjiä. Markkinat eivät kuitenkaan pääse toivottuihin tuloksiin yksin, ja erityisesti pienet ja keskisuuret yritykset, jäljempänä ’pk-yritykset’, tarvitsevat erityistä apua uusien tekniikoiden käyttöönotossa, myös jätealan tutkimus- ja innovointikumppanuuksien avulla, jotta niiden ympäristönsuojelun tasoa voidaan parantaa ⁽³⁾. Hallitusten toimet unionin ja jäsenvaltioiden avulla ovat välttämättömiä, jotta voidaan tarjota oikeanlaiset puitteet investoinneille ja ekoinnovaatioille, edistää kestävästä yritystoiminnan kehittämistä tai teknologisia ratkaisuja ympäristöhaasteisiin ja resurssien käyttöä koskevia kestäviä malleja ⁽⁴⁾.
31. Tällä ympäristöhaasteiden ratkaisua koskevalla keskeisellä vaatimuksella on myös merkittäviä sosioekonomisia hyötyjä, ja sen avulla voidaan parantaa kilpailukykyä. Mahdollisuus lisätä työpaikkoja, jotka syntyvät siirryttäessä vähähiiliseen, resurssitehokkaaseen turvalliseen ja kestäväan talouteen, on keskeistä Eurooppa 2020 -strategian työllisyystavoitteiden saavuttamiselle ⁽⁵⁾. Työpaikat ympäristöteknologian ja ympäristöpalvelujen aloilla ovat viime vuosina lisääntyneet unionissa noin 3 prosentilla vuosittain ⁽⁶⁾. Ekoteollisuuden maailmanmarkkinoiden arvioidaan olevan vähintään biljoona euroa ⁽⁷⁾, ja niiden ennustetaan lähes kaksinkertaistuvan seuraavien 10 vuoden aikana. Euroopan yritykset ovat jo kierrätyksen ja energiatehokkuuden maailmanlaajuisia johtajia, ja niitä olisi kannustettava hyödyntämään tätä maailmanlaajuisen kysynnän kasvua ekoinnovoinnin toimintasuunnitelman ⁽⁸⁾ tukemana. Tästä esimerkkinä uusiutuvien energialähteiden sektorilla odotetaan pelkästään unionissa syntyvän yli 400 000 uutta työpaikkaa vuoteen 2020 mennessä ⁽⁹⁾. Kestävä biotalous voi myös hyödyttää Euroopan älykästä ja vihreää kasvua, ja se hyötyy samalla resurssitehokkuuden paranemisesta.
32. Unionin ilmasto- ja energiapaketin paneminen täysimääräisesti täytäntöön on välttämätöntä, jotta saavutetaan vuodelle 2020 asetetut tavoitteet ja voidaan luoda kilpailukykyinen, turvallinen ja kestävä vähähiilinen talous vuoteen 2050 mennessä. Vaikka unioni on tällä hetkellä aikataulussa kotimaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä vuoteen 2020 mennessä 20 prosentilla vuoteen 1990 verrattuna, 20 prosentin energiatehokkuustavoitteen saavuttaminen edellyttää huomattavasti nopeampia tehokkuusparannuksia sekä käyttäytymisen muutosta. Energiatehokkuusdirektiivin ⁽¹⁰⁾ odotetaan vaikuttavan tähän merkittävästi, ja sitä voitaisiin täydentää unionin markkinoille asetettavia tuotteita koskevilla energian käytön tehokkuusvaatimuksilla. Kattava arviointi kestävästä biomassan saatavuudesta on myös tärkeää, kun otetaan huomioon lisääntyvä energian kysyntä sekä jatkuva keskustelu siitä, onko maata käytettävä elintarvikkeiden vai bioenergian tuotantoon. On myös ehdottoman tärkeää varmistaa, että biomassaa tuotetaan ja käytetään kaikissa muodoissaan kestävästi ja tehokkaasti koko sen elinkaaren ajan, jotta voidaan minimoida tai välttää ympäristöön ja ilmastoon kohdistuvat kielteiset vaikutukset ja ottaa huomioon biomassan erilaisiin käyttötarkoituksiin raaka-aineena liittyvät taloudelliset puitteet. Tämä edistäisi vähähiilisen talouden kehittämistä.

⁽¹⁾ COM(2011) 112.

⁽²⁾ COM(2012) 582, ”Vahvempi eurooppalainen teollisuus talouden kasvua ja elpymistä varten”.

⁽³⁾ Eurooppalaisia pk-yrityksiä tukevan aloitteen (”Small Business Act”) periaatteissa IX esitetään toimia, joilla pk-yritykset voivat muuttaa ympäristöuhat mahdollisuuksiksi (COM(2008) 394).

⁽⁴⁾ Fostering Innovation for Green Growth (OECD 2011) ja The Eco-Innovation Gap: An economic opportunity for business (EIO 2012).

⁽⁵⁾ COM(2012) 173.

⁽⁶⁾ Unionin ekoteollisuuden ala työllisti noin 2,7 miljoonaa ihmistä vuonna 2008, ja vuoden 2012 osalta tämä luku voisi olla noin 3,4 miljoonaa. (Ecorys 2012).

⁽⁷⁾ Työpaikkojen riippuvuus ympäristön ja resurssitehokkuuden parannuksista (Ecorys 2012).

⁽⁸⁾ COM(2011) 899.

⁽⁹⁾ The impact of renewable energy policy on economic growth and employment in the EU (Employ-RES 2009).

⁽¹⁰⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2012/27/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2012, energiatehokkuudesta, direktiivien 2009/125/EY ja 2010/30/EU muuttamisesta sekä direktiivien 2004/8/EY ja 2006/32/EY kumoamisesta (EUVL L 315, 14.11.2012, s. 1).

33. Kaikkien talouden alojen on osallistuttava kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen, jos unioni aikoo hoitaa oman osuutensa maailmanlaajuisista ponnisteluista. Unionin on sovittava ilmasto- ja energiapolitiikan jatkotoimista vuoden 2020 jälkeen, jotta se voi paitsi valmistautua kansainvälisiin neuvotteluihin uudesta oikeudellisesti sitovasta sopimuksesta myös luoda jäsenvaltioille, teollisuudelle ja muille sidosryhmille selkeät oikeudellisesti sitovat puitteet ja yhden tai useamman tavoitteen, jotta ne voivat tehdä tarvittavat keskipitkän ja pitkän aikavälin investoinnit päästöjen vähentämiseen, energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan. Näin ollen unionin on pohdittava poliittisia vaihtoehtoja toteuttaa siirtymä vähähiiliseen talouteen asteittain ja kustannustehokkaasti sekä ottaen huomioon vähähiiliseen talouteen siirtymistä vuonna 2050 koskevassa etenemissuunnitelmassa esitetyt suuntaa-antavat välitavoitteet, joiden olisi oltava jatkotoimien perustana. Vihreä kirja ilmasto- ja energiapolitiikan puitteista vuoteen 2030 ⁽¹⁾ on tässä tärkeä askel. Vuoteen 2050 ulottuvaa energia-alan etenemissuunnitelmaa ja liikennettä koskevaa valkoista kirjaa on tuettava vahvoilla poliittisilla puitteilla. Lisäksi jäsenvaltioiden on lisäksi kehitettävä ja otettava käyttöön pitkän aikavälin kustannustehokkaita vähähiilisen kehityksen strategioita, joilla pyritään saavuttamaan unionin tavoite vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80–95 prosenttia vuoteen 2050 mennessä vuoden 1990 tasoon verrattuna osana maailmanlaajuisia toimia rajoittaa keskilämpötilan nousu alle kahteen celsiusasteeseen verrattuna esiteollisen ajan tasoihin ja ottaen huomioon hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin (IPCC) esittämän näytön mukaan tarpeelliset vähennykset, jotka kehittyneiden maiden on toteutettava yhtenä ryhmänä. Unionin päästökaupparjestelmä on jatkossakin keskeinen osa unionin ilmastopolitiikkaa vuoden 2020 jälkeen, ja sen rakennetta olisi uudistettava, jotta voidaan edistää vähän hiilidioksidipäästöjä aiheuttavia investointeja. Kansainvälisten sitoumusten mukaisesti unionin olisi valmiuksia luomalla ja tarjoamalla taloudellista apua ja teknologian siirtoa yhdessä muiden Yhdistyneiden kansakuntien ilmastomuutoksen puitesopimuksen (UNFCCC) osapuolten kanssa tuettava kehitysmaita niiden pyrkimyksissä lieventää ilmastomuutosta.
34. Kun teollisuudessa otetaan käyttöön parhaita käytettävissä olevia tekniikoita teollisuuden päästöjä koskevan direktiivin ⁽²⁾ perusteella, voidaan parantaa resurssien käyttötapoja sekä vähentää päästöjä yli 50 000 suuressa teollisuuslaitoksessa unionissa, mikä edistää merkittävästi innovatiivisten tekniikoiden kehittämistä, talouden muuttamista ympäristöystävällisemmäksi sekä toimialan kustannusten vähentämistä pitkällä aikavälillä. Tätä kehityssuuntaa voidaan edistää edelleen siten, että teollisuus-paneelitäytäntöön ympäristöä koskevia hallintajärjestelmiä, kuten EMAS-järjestelmä ⁽³⁾.
35. Joidenkin olemassa olevien tuotantoon ja kulutukseen liittyvien politiikan välineiden soveltamisala on rajallinen. Tarvitaan puitteet, jotka antavat asianmukaisia signaaleja tuottajille ja kuluttajille resurssitehokkuuden ja kierrätystalouden edistämiseksi. Toteutetaan toimenpiteitä, jotta voidaan parantaa edelleen tavaroiden ja palvelujen ympäristöominaisuuksia unionin markkinoilla niiden koko elinkaaren ajan, mukaan lukien toimenpiteet, joilla lisätään ympäristön kannalta kestävien tuotteiden tarjontaa ja suunnataan kuluttajien kysyntä merkittävästi enemmän tällaisiin tuotteisiin. Tämä saavutetaan käyttämällä tasapainoista ohjausyhdistelmää, joka on osoitettu kuluttajille ja yrityksille, mukaan lukien pk-yritykset, markkinapohjaisia välineitä ja säännöksiä, joilla vähennetään niiden toimintojen ja tuotteiden ympäristövaikutuksia. Kuluttajien olisi saatava selkeiden ja johdonmukaisten merkintöjen avulla täsmällistä, helppotajuista ja luotettavaa tietoa ostamistaan tuotteista, ympäristöväittämiin liittyvät tiedot mukaan lukien. Pakkaaminen olisi optimoitava ympäristövaikutusten minimoimiseksi, ja lisäksi olisi tuettava resurssitehokkaita liiketoimintamalleja, kuten tuotepalvelujärjestelmiä, tuotteiden leasing-vuokraus mukaan lukien. Nykyistä tuotelainsäädäntöä, kuten ekologista suunnittelua ja energiamerkintöjä koskevia direktiivejä ⁽⁴⁾ sekä ympäristömerkkijärjestelmää koskevaa asetusta ⁽⁵⁾, tarkistetaan, jotta voidaan parantaa tuotteiden ympäristövaikutuksia sekä resurssitehokkuutta niiden koko elinkaaren ajan ja jotta nykyisiä säännöksiä voidaan käsitellä käyttäen yhdenmukaisempia kestävä tuotantoa ja kulutusta unionissa koskevia poliittisia ja lainsäädäntöpuitteita ⁽⁶⁾. Näissä elinkaari-indikaattorien tukemissa oikeudellisissa puitteissa olisi puututtava nykyisen kestävä kulutusta ja tuotantoa koskevan säännösten hajanaisuuteen ja soveltamisalan rajoituksiin sekä tunnistettava ja tarvittaessa korjattava politiikassa, kannustimissa ja lainsäädännössä esiintyviä puutteita sen varmistamiseksi, että tuotteille ja palveluille on olemassa ympäristövaikutuksia koskevia vähimmäisvaatimuksia.
36. Koska 80 prosenttia kaikista tuotteiden elinkaaren ajan ympäristövaikutuksista määräytyy suunnitteluvaiheessa, unionin politiikalla olisi varmistettava, että unionin markkinoille saatetut ensisijaiset tuotteet ovat ”ekologisesti suunniteltuja” siten, että optimoidaan niiden resurssi- ja materiaalitehokkuus. Tähän olisi kuuluttava muun muassa tuotteen kestävyys, korjattavuus, mahdollisuus uudelleenkäyttöön, kierrätettävyys, kierrätetty sisältö ja tuotteen käyttökä. Tuotteiden olisi oltava peräisin kestävästä lähteistä ja ne olisi suunniteltava uudelleen käytettäväksi tai

⁽¹⁾ COM(2013) 169.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, teollisuuden päästöistä (EUVL L 334, 17.12.2010, s. 17).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1221/2009, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä) (EUVL L 342, 22.12.2009, s. 1).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/125/EY, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, energiaan liittyvien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavien vaatimusten puitteista (EUVL L 285, 31.10.2009, s. 10) ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/30/EU, annettu 19 päivänä toukokuuta 2010, energiaan liittyvien tuotteiden energian ja muiden voimavarojen kulutuksen osoittamisesta merkinnöin ja yhdenmukaisin tuotetiedoin (EUVL L 153, 18.6.2010, s. 1).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 66/2010, annettu 25 päivänä marraskuuta 2009, EU-ympäristömerkistä (EUVL L 27, 30.1.2010, s. 1).

⁽⁶⁾ Ekologista suunnittelua, energiamerkintöjä, ympäristömerkkiä, EMAS-järjestelmää ja sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskevaa lainsäädäntöä on määrä tarkistaa ennen vuotta 2015.

kierrätettäviksi. Näiden vaatimusten on oltava toteuttamiskelpoisia ja täytäntöönpanokelpoisia. Toimia tehostetaan unionin ja kansallisella tasolla, jotta voidaan poistaa ekoinnovoinnin esteitä⁽¹⁾ ja hyödyntää Euroopan ekoteollisuuden potentiaalia täysimääräisesti, millä luodaan edellytyksiä vihreille työpaikoille ja kasvuille.

37. Jotta voidaan luoda puitteet toimille, joilla parannetaan resurssitehokkuusnäkökohtia kasvihuonekaasupäästöjä ja energiaa pidemmälle, asetetaan tavoitteita kulutuksen elinkaaren aikaisten yleisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi erityisesti elintarvikkeiden, asumisen ja liikenteen aloilla⁽²⁾. Nämä alat ovat yhdessä syynä lähes 80 prosenttiin kulutuksen ympäristövaikutuksista. Tässä yhteydessä olisi harkittava myös maankäytön jalanjälkeä, sekä vesi-, materiaali- ja hiilijalanjälkeä koskevia indikaattoreita ja tavoitteita sekä niiden merkitystä eurooppalaisessa ohjausjaksossa. Rio + 20:ssa todettiin, että on tarpeen vähentää huomattavasti sadonkorjuun jälkeistä ja muuta elintarvikkeiden hävikkiä ja tuhlausta koko ruokatuotantoketjussa. Komission olisi esitettävä kattava strategia tarpeettoman elintarvikkehävikin torjumiseksi ja tehtävä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa liiallisen elintarvikkejätteiden syntymisen estämiseksi. Toimet kompostoinnin ja elintarvikkejätteiden anaerobisen mädätyksen lisäämiseksi olisivat tässä hyödyksi.
38. Sen lisäksi, että tietyille tuoteryhmille on asetettu ympäristöstä säästäviä julkisia hankintoja koskevia pakollisia vaatimuksia⁽³⁾, useimmat jäsenvaltiot ovat hyväksyneet vapaaehtoisia toimintasuunnitelmia ja monet ovat asettaneet tavoitteita tietyille tuoteryhmille varten. Hallinnon kaikilla tasoilla on kuitenkin vielä paljon varaa vähentää ympäristövaikutuksia niiden ostopäätösten kautta. Jäsenvaltioiden ja alueiden olisi toteutettava lisätavoitteita saavuttaakseen tavoitteen, jonka mukaan vähintään 50 prosentissa julkisista tarjouskilpailuista sovelletaan vihreitä hankintakriteerejä. Komissio harkitsee sellaisen alakohtaisen lainsäädännön ehdottamista, jolla asetetaan pakollisia vaatimuksia ympäristöstä säästäville julkisille hankinnoille myös muissa tuoteluokissa, ja se harkitsee tarvetta seurata määrärajojen jäsenvaltioiden edistymistä asiaa koskevien jäsenvaltiokohtaisten tietojen perusteella ottaen samalla huomioon tarpeen minimoida hallinnollinen rasite. Olisi kehitettävä vapaaehtoisia vihreiden hankintaviranomaisten verkostoja.
39. Unionissa on vielä huomattavasti parantamisen varaa jätteiden syntymisen ehkäisemisen ja jätehuollon alalla, jotta voidaan parantaa resurssien käyttöä, avata uusia markkinoita, luoda uusia työpaikkoja ja vähentää riippuvuutta raaka-aineiden tonnista siten, että samalla vähennetään vaikutuksia ympäristöön⁽⁴⁾. Unionissa syntyy vuosittain 2,7 miljardia tonnia jätettä, josta 98 miljoonaa tonnia (neljä prosenttia) on vaarallista. Vuonna 2011 yhdyskuntajätettä syntyi koko unionissa keskimäärin 503 kg henkeä kohti, mutta määrä vaihtelee jäsenvaltioittain 298 kilogrammasta 718 kilogrammaan. Keskimäärin ainoastaan 40 prosenttia kiinteästä jätteestä valmistellaan uudelleen käyttöä varten tai kierrätetään, mutta joissakin jäsenvaltioissa on päästy 70 prosentin osuuteen, mikä osoittaa, miten jätettä voitaisiin käyttää yhtenä unionin tärkeimmistä resursseista. Samanaikaisesti monissa jäsenvaltioissa kaatopaikalle sijoitetaan yli 75 prosenttia yhdyskuntajätteestä⁽⁵⁾.
40. Jätteen käyttö resurssina resurssitehokasta Eurooppaa koskevassa etenemissuunnitelmassa vaaditun tavoin edellyttää, että kaikkialla unionissa pannaan täysimääräisesti täytäntöön unionin jätelainsäädäntö, joka perustuu tiukkaan jättehierarchyyn ja kattaa erityyppiset jätteet⁽⁶⁾. Lisätavoitteet ovat tarpeen, jotta voidaan vähentää syntyvän jätteen määrää asukasta kohden sekä absoluuttisesti. Vain kierrätyskelvottomien materiaalien käyttö energian hyödyntämisessä, kierrätys- tai hyödyntämiskelpoisen jätteen⁽⁷⁾ kaatopaikoille sijoittamisen lopettaminen vähitellen, korkeatasoisen kierrätyksen varmistaminen, jos kierrätetty materiaali ei aiheuta ympäristöön ja ihmisten terveyteen kohdistuvia kielteisiä kokonaisvaikutuksia, ja uusioraaka-aineiden markkinoiden kehittäminen ovat myös tarpeen resurssitehokkuustavoitteiden saavuttamiseksi. Vaarallisia jätteitä on hallittava siten, että minimoidaan merkittävät haittavaikutukset ihmisten terveyteen ja ympäristöön, Rio + 20:ssa sovituin tavoin. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi olisi kaikkialla unionissa sovellettava paljon aiempaa järjestelmällisemmin markkinapohjaisia välineitä ja toteutettava muita toimenpiteitä, joilla suositetaan ehkäisemistä, kierrätystä ja uudelleenkäyttöä ja joihin kuuluu myös laajennettu tuottajan vastuu, ja samalla olisi tuettava myrkyttömien materiaalikiertojen kehittämistä. Kierrätystoiminnan esteet unionin sisämarkkinoilla olisi poistettava, ja nykyisiä jätteen syntymisen ehkäisemistä, uudelleenkäyttöä, kierrätystä, hyödyntämistä ja kaatopaikoille sijoittamisen vähentämistä koskevia tavoitteita olisi arvioitava uudelleen siten, että siirrytään kohti tuotteiden elinkaareen perustuvaa kierrätystaloutta, jossa sovelletaan resurssien porrastettua käyttöä ja vähennetään jännösjetteen määrä lähelle nollaa.

⁽¹⁾ COM(2011) 899.

⁽²⁾ Vuosittainen elintarvikkeiden hävikki unionissa on noin 89 miljoonaa tonnia, mikä vastaa 179:ää kiloa henkeä kohti (BIO Intelligence Service 2010). Asumisen ja infrastruktuurin yhteenlasketut vaikutukset ovat noin 15–30 prosenttia kaikista kulutukseen liittyvistä ympäristöpaineista Euroopassa, ja niistä aiheutuu noin 2,5 CO₂-ekvivalenttitonnia henkeä kohti vuosittain (SEC(2011)1067).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 106/2008, annettu 15 päivänä tammikuuta 2008, toimistolaitteiden energiatehokkuutta osoittavien merkintöjen koskeva yhteisön ohjelmasta (EUVL L 39, 13.2.2008, s. 1); Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/33/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen moottoriajoneuvojen edistämiseksi (EUVL L 120, 15.5.2009, s. 5) ja energiatehokkuusdirektiivi.

⁽⁴⁾ Esimerkiksi panemalla unionin jätelainsäädäntö täysimääräisesti täytäntöön säästettäisiin 72 miljardia euroa vuodessa, nostettaisiin unionin jätehuolto- ja kierrätysalan vuotuista liikevaihtoa 42 miljardilla eurolla ja luotaisiin yli 400 000 työpaikkaa vuoteen 2020 mennessä.

⁽⁵⁾ Eurostat Stat 13/33 Municipal Waste 2011.

⁽⁶⁾ Direktiivi 2008/98/EY.

⁽⁷⁾ "Kierrätys" määritellään direktiivin 2008/98/EY 3 artiklan 17 kohdassa siten, että sillä tarkoitetaan "hyödyntämistä, jossa jättemateriaalit käsitellään uudelleen tuotteiksi, materiaaleiksi tai aineiksi joko alkuperäiseen tarkoitukseen tai muihin tarkoituksiin. Siihen sisältyy eloperäisen aineksen uudelleenkasittely, mutta ei energian hyödyntäminen eikä uudelleenkasittely materiaaleiksi, joita käytetään polttoaineina tai maantäyttötoimiin."

⁽⁸⁾ "Hyödyntäminen" määritellään direktiivin 2008/98/EY 3 artiklan 15 kohdassa siten, että sillä tarkoitetaan "toimintaa, jonka pääasiallisena tuloksena jätettä voidaan käyttää hyödylliseen tarkoitukseen joko tuotantolaitoksessa tai yleensä taloudessa korvaamalla muita materiaaleja, joita olisi muutoin käytetty erityiseen tarkoitukseen, tai jätteen valmistelemista tällaista tarkoitusta varten. [...]".

41. Resurssitehokkuuteen puututaan ensisijaisena asiana myös vesisektorilla, jotta voidaan saavuttaa vesien hyvä tila. Vaikka kuivuus ja veden niukkuus vaikuttavat yhä useampiin Euroopan osiin, arviolta 20–40 prosenttia Euroopan käytettävissä olevasta vedestä tuhlaetaan edelleen esimerkiksi jakeluverkon vuotojen takia tai siksi, että vedenkäytön tehokkuuteen liittyvää teknologiaa ei ole otettu riittävästi käyttöön. Käytettävissä olevan mallintamisen mukaan vedenkäytön tehokkuudessa on unionissa vielä huomattavasti parantamisen varaa. Lisäksi kasvun ja ilmastonmuutoksen vaikutusten odotetaan lisäävän Euroopan vesivaroihin kohdistuvia paineita merkittävästi. Tätä taustaa vasten unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi toteutettava toimia sen varmistamiseksi, että kansalaisilla on käytettävissään puhdasta vettä ja että vedenotossa noudatetaan vuoteen 2020 mennessä käytettävissä olevien uusiutuvien vesivarojen rajoja, jotta voidaan säilyttää tai saavuttaa vesien hyvä tila tai parantaa sitä vesipolitiikan puitteiden mukaisesti. Tähän sisältyy se, että parannetaan vedenkäytön tehokkuutta käyttämällä markkinapohjaisia mekanismeja, kuten vesivarojen hinnoittelua, jossa otetaan huomioon veden todellinen arvo, sekä muita välineitä, kuten kasvatusta ja tiedottamista⁽¹⁾. Eniten vettä käytettäviä aloja, kuten energia-alaa ja maataloutta, olisi kannustettava ottamaan veden resurssitehokas käyttö ensisijaiseksi tavoitteeksi. Edistymistä helpotetaan nopeuttamalla demonstrointia ja ottamalla käyttöön innovatiivisia teknologioita, järjestelmiä ja liiketoimintamalleja, jotka perustuvat vesialan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden strategiseen täytäntöönpanosuunnitelmaan.
42. Pitkän tähtäimen ennustettavissa oleva poliittinen kehys kaikilla näillä aloilla auttaa osaltaan lisäämään investointeja ja toimia, joita tarvitaan, jotta voidaan todella kehittää ympäristöä säästävien teknologioiden markkinoita ja edistää kestäviä liiketoimintaratkaisuja. Vankkaan tietopohjaan perustuvat resurssitehokkuuden indikaattorit ja tavoitteet antaisivat julkisen ja yksityisen alan päätöksentekijöille tarvittavaa ohjausta talouden muuntamiseksi. Kun tällaisista indikaattoreista ja tavoitteista on sovittu unionin tasolla, niistä tulee olennainen osa seitsemättä ympäristöä koskevaa toimintaohjelmaa. Tämän prosessin tukemiseksi olisi vuoteen 2015 mennessä kehitettävä menetelmiä veden, maan, materiaalin ja hiilen käytön resurssitehokkuuden mittaamiseksi.
43. Jotta unionista saadaan resurssitehokas, vihreä ja kilpailukykyinen vähähiilinen talous, seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla on varmistettava, että vuoteen 2020 mennessä:
- unioni on saavuttanut vuodelle 2020 asetetut ilmasto- ja energiavoitteensa ja pyrkii vuoteen 2050 mennessä vähentämään kasvihuonekaasupäästöjä 80–95 prosentilla vuoden 1990 tasoon verrattuna osana maailmanlaajuisia pyrkimyksiä rajoittaa keskilämpötilan nousu alle kahteen celsiusasteeseen verrattuna esiteollisen ajan tasoihin; ilmasto- ja energiakysymysten vuoteen 2030 ulottuvien puitteiden hyväksyminen on keskeinen askel tässä prosessissa;
  - kaikista unionin talouden merkittävistä aloista aiheutuvaa ympäristöön kohdistuvaa kokonaisvaikutusta on vähennetty huomattavasti, resurssitehokkuutta on parannettu ja käytössä on vertailuarvoja ja mittaamenetelmiä. Markkinakannustimia ja poliittisia kannustimia, joilla edistetään liike-elämän resurssitehokkuuteen tekemiä investointeja, on otettu käyttöön, samalla kun vihreää kasvua tuetaan innovoinnin edistämiseksi toteutettavilla toimitilla;
  - tuotannon, teknologian ja innovoinnin rakenteelliset muutokset sekä kulutustottumusten ja elämäntapojen muuttuminen ovat vähentäneet tuotannon ja kulutuksen, erityisesti elintarvikealan, asumisen ja liikenteen, kokonaisvaikutuksia ympäristöön;
  - jätehuolto on järjestetty turvallisesti ja jätettä käytetään resurssina ja, jotta estetään terveydelle ja ympäristölle aiheutuvat haitat, syntyvän jätteen kokonaismäärä ja määrä henkeä kohti vähenee; kaatopaikoille sijoitetaan vain jäännösjätettä (kierrätys- ja hyödyntämiskelvotonta jätettä) ottaen huomioon kaatopaikoista annetun direktiivin⁽²⁾ 5 artiklan 2 kohdassa säädetyn tavoitteiden lykkäämisen, ja energian talteenotto on rajoitettu kierrätyskelvottomiin materiaaleihin ottaen huomioon jätteidirektiivin⁽³⁾ 4 artiklan 2 kohta;
- e) vesistressi unionissa on estetty tai sitä on vähennetty huomattavasti.
- Tämä edellyttää erityisesti, että
- pannaan täysimääräisesti täytäntöön ilmasto- ja energiapaketti ja sovitaan kiireesti unionin ilmasto- ja energiapolitiikan puitteista vuoteen 2030 ulottuvalla ajalla ottaen asianmukaisesti huomioon tuore IPCC:n arviointiraportti, vähähiiliseen talouteen siirtymistä koskevan etenemissuunnitelman alustavat välitavoitteet sekä UNFCCC:n ja muiden asiaan liittyvien prosessien yhteydessä tapahtuva kehitys;
  - yleistetään parhaiden käytettävissä olevien tekniikoiden käyttö teollisuuden päästöjä koskevan direktiivin mukaisesti ja tehostetaan toimia, joilla edistetään uusien innovatiivisten teknologioiden, prosessien ja palvelujen käyttöön ottoa;

⁽¹⁾ COM(2012) 673.

⁽²⁾ Neuvoston direktiivi 1999/31/EY, annettu 26 päivänä huhtikuuta 1999, kaatopaikoista (EYVL L 182, 16.7.1999, s. 1).

⁽³⁾ Direktiivi 2008/98/EY.

- iii) annetaan lisäpönttä julkisen ja yksityisen sektorin tutkimus- ja innovaatiotoimille, joita tarvitaan sellaisten innovatiivisten teknologioiden, järjestelmien ja liiketoimintamallien kehittämistä ja käyttöönottoa varten, joilla nopeutetaan siirtymistä vähähiiliseen ja resurssitehokkaaseen, turvalliseen ja kestäväan talouteen ja alennetaan siirtymisestä aiheutuvia kustannuksia. Kehitetään edelleen ekoinnovoinnin toimintasuunnitelmassa esitettyä lähestymistapaa, yksilöidään asteittain tapahtuvan innovoinnin ja järjestelmämuutosten ensisijaisia tavoitteita, edistetään ympäristöystävällisten teknologioiden markkinaosuuksien kasvua unionissa ja parannetaan Euroopan ekoteollisuuden kilpailukykyä. Laaditaan indikaattoreita ja asetetaan realistisia ja saavutettavissa olevia resurssitehokkuustavoitteita;
- iv) kehitetään vuoteen 2015 mennessä mittaus- ja vertailuanalyysimenetelmiä maan, hiilen, veden ja materiaalien resurssitehokasta käyttöä varten ja arvioidaan, onko eurooppalaiseen ohjausjaksoon asianmukaista sisällyttää pääindikaattori ja -tavoite;
- v) luodaan aiempaa johdonmukaisemmat toimintapolitiikan puitteet kestävä tuotantoa ja kulutusta varten, tarvittaessa myös yhdistämällä olemassa olevia välineitä yhdenmukaiseen oikeudelliseen kehukseen. Tarkistetaan tuotteita koskevaa lainsäädäntöä, jotta voidaan parantaa tuotteiden ympäristönsuojelun tasoa ja tuotteiden resurssitehokkuutta niiden koko elinkaaren ajan. Edistetään ympäristöystävällisten tuotteiden ja palvelujen kysyntää kuluttajien keskuudessa toimilla, joilla parannetaan niiden saatavuutta, taloudellista saavutettavuutta, toimivuutta ja houkuttavuutta. Laaditaan indikaattoreita ja asetetaan realistisia ja saavutettavissa olevia tavoitteita kulutuksen kokonaisvaikutuksen vähentämiseksi;
- vi) laaditaan vihreisiin työpaikkoihin suuntautuvia koulutusohjelmia;
- vii) lisätään toimia nykyisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja tarkastellaan uudelleen lähestymistapoja, jotka koskevat vihreitä julkisia hankintoja, niiden soveltamisala mukaan luettuna, jotta niiden tehokkuutta voidaan parantaa. Luodaan unionin yrityksiä varten vapaaehtoinen vihreitä hankintoja tekevien verkosto;
- viii) pannaan unionin jätelainsäädäntö täysimääräisesti täytäntöön. Tällaiseen täytäntöönpanoon sisältyy jätehierarkian soveltaminen jätepuitedirektiivin mukaisesti sekä markkinapohjaisten välineiden ja muiden toimenpiteiden tehokas käyttö sen varmistamiseksi, että: 1) kaatopaikoille sijoitetaan vain jäännösjätettä (kierrätys- ja hyödyntämiskelvotonta jätettä), ottaen huomioon kaatopaikoista annetun direktiivin 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tavoitteiden lykkääminen; 2) energian talteenotossa käytetään vain kierrätyskelvottomia materiaaleja, jätehuollon puitedirektiivin 4 artiklan 2 kohta huomioon ottaen; 3) kierrätettyä jätettä käytetään unionissa raaka-aineiden merkittävänä ja luotettavana lähteenä myrkyttömien materiaali-kiertojen kehittämisen ansiosta; 4) vaarallisen jätteen huolto järjestetään turvallisesti ja sen syntymistä vähennetään; 5) jätteiden laittomat siirrot saadaan loppumaan, mitä tuetaan tiukalla valvonnalla; ja 6) elintarvikkejätettä vähennetään. Nykyistä tuote- ja jätelainsäädäntöä tarkistetaan, mihin sisältyy asianomaisten jätedirektiivien tärkeimpien tavoitteiden uudelleen-tarkastelu resurssitehokasta Eurooppaa koskevan etenemissuunnitelman mukaisesti, jotta voidaan siirtyä kohti kierrätystaloutta ja poistaa ympäristön kannalta suotuisien kierrätystoimien sisämarkkinaesteet unionissa. Julkisilla tiedotuskampanjoilla on luotava tietoisuutta jätepolitiikasta ja sen ymmärtämistä sekä kannustettava käyttäytymisen muuttamista;
- ix) parannetaan vedenkäytön tehokkuutta asettamalla tavoitteita vesistöalueiden tasolla ja seuraamalla niiden saavuttamista vedenkäytön tehokkuustavoitteita koskevan yhteisen menetelmän perusteella, joka laaditaan yhteisen täytäntöönpanostrategiaprosessin mukaisesti, käyttämällä markkinapohjaisia mekanismeja, kuten veden hinnoittelua siten kuin vesipolitiikan puitedirektiivin 9 artiklassa säädetään, ja tarvittaessa muita markkinatoimenpiteitä. Laaditaan käsitellyn jäteveden käyttöä koskevia lähestymistapoja.

Ensisijainen tavoite 3: Suojella unionin kansalaisia ympäristöön liittyviltä paineilta sekä terveyttä ja hyvinvointia uhkaavilta riskeiltä

44. Ihmisten terveys ja hyvinvointi ovat hyötynet merkittävässä määrin unionin ympäristölainsäädännöstä. Veden ja ilman pilaantuminen sekä kemikaalit ovat kuitenkin edelleen unionin kansalaisten suurimpia ympäristöön liittyviä huolenaiheita ⁽¹⁾. Maailman terveysjärjestö (WHO) arvioi, että ympäristön stressitekijät aiheuttavat 15–20 prosenttia kaikista kuolemantapauksista Euroopan 53 maassa ⁽²⁾. OECD:n mukaan kaupunkien ilmansaasteet ovat ympäristöongelma, joka aiheuttaa eniten kuolemantapauksia vuoteen 2050 mennessä.
45. Merkittävä osuus unionin väestöstä altistuu WHO:n suosituksien ylittävälle ilmansaasteepitoisuuksille, sisäilman saasteet mukaan lukien ⁽³⁾. Esimerkiksi paikallinen hiililämmitys sekä polttomoottorit ja laitokset ovat merkittäviä mutageenisten ja karsinogeenisten polyaromaattisten hiilivetyjen (PAH) sekä vaarallisten hiukkaspäästöjen lähde

⁽¹⁾ Eurobarometri-erityistutkimus 365 (2011).

⁽²⁾ 'SOER 2010'.

⁽³⁾ SOER 2010.

(PM 10, PM 2,5 ja PM 1). Toimia tarvitaan erityisesti alueilla, kuten kaupungeissa, joilla väestö, erityisesti yhteiskunnan herkäät ja haavoittuvat ryhmät, ja ekosysteemit altistuvat korkeille epäpuhtaustasoille. Jotta voidaan turvata terveellinen ympäristö kaikille, paikallisia toimia olisi täydennettävä asianmukaisella kansallisen ja unionin tason toiminnalla.

46. Tyydyttäväänlaatuiseen veden saanti on edelleen ongelmallista monilla unionin maaseutualueilla. Euroopan uimavesien hyvän laadun varmistaminen hyödyttää kuitenkin sekä ihmisten terveyttä että unionin matkailuteollisuutta. Tulvat ja kuivuus aiheuttavat aikaisempaa useammin kielteisiä vaikutuksia ihmisten terveydelle ja taloudelliselle toiminnalle osittain hydrologisen kierron ja maankäytön muutosten takia.
47. Unionissa ei ole saavutettu riittäviä ilman ja veden laatutasoja, koska nykyisiä toimintalinjoja ei ole pantu täysimääräisesti täytäntöön. Unioni saattaa tavoitteita ajan tasalle uusimpien tieteellisten tietojen valossa ja pyrkii aikaisempaa aktiivisemmin varmistamaan synergia vaikutuksia muiden alojen tavoitteiden, kuten ilmastonmuutosta, liikkuvuutta ja liikennettä, luonnon monimuotoisuutta sekä meri- ja maaympäristöä koskevien toimintapoliittisten tavoitteiden kanssa. Esimerkiksi tiettyjä ilmansaasteita, lyhytkestoiset ilman epäpuhtaudet mukaan luettuina, vähentämällä voidaan auttaa merkittävästi hillitsemään ilmastonmuutosta. Tätä koskeva jatkotyö perustuu unionin ilmanlaatua koskevan lainsäädännön laajaan uudelleentarkasteluun ja Euroopan vesivarojen turvaamista koskevan suunnitelman täytäntöönpanoon.
48. Pilaantumisen vähentäminen sen lähteellä on edelleen ensisijainen toimi, ja teollisuuden päästöjä koskevan direktiivin täytäntöönpanolla voidaan vähentää merkittävien teollisuusalojen päästöjä edelleen. Liikenne on merkittävä melusaasteen ja paikallisten ilmansaasteiden lähde, joten unionin liikenteen kestävyys paranee, jos yhtenäistä eurooppalaista liikennealuetta koskevan etenemissuunnitelman tavoitteet saavutetaan.
49. Pitkäaikaista keskimääräistä altistumista koskevista käytettävissä olevista tiedoista käy ilmi, että 65 prosenttia taajama-alueilla asuvista eurooppalaisista altistuu korkeille melutasoille ⁽¹⁾ ja yli 20 prosenttia sellaiselle yömelulle, jolla on usein esiintyviä haitallisia terveysvaikutuksia.
50. Horisontaalisessa kemikaalilainsäädännössä (REACH-asetus ⁽²⁾) sekä aineiden luokitusta, merkintöjä ja pakkauksia koskeva asetus ⁽³⁾) sekä biosidituotteita ⁽⁴⁾ ja kasvinsuojeluaineita ⁽⁵⁾ koskevassa lainsäädännössä säädetään ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun perustasosta, varmistetaan talouden toimijoille vakaus ja ennustettavuus ja edistetään muiden kuin eläimillä suoritettavien kokeiden käyttöönoton lisäämistä. Eri kemikaalien (seosten) yhteisvaikutusten, nanomateriaalien, umpieritysjärjestelmään (hormonijärjestelmään) vaikuttavien kemikaalien (hormonaaliset haitta-aineet) ja tuotteiden sisältämien kemikaalien kaikista vaikutuksista ihmisten terveyteen ja ympäristöön valitsee edelleen epävarmuus. Tutkimukset osoittavat, että joillakin kemikaaleilla on hormonitoimintaa häiritseviä ominaisuuksia, jotka saattavat vaikuttaa kielteisesti terveyteen ja ympäristöön, myös lasten kehitykseen, mahdollisesti jo hyvin pieninä annoksina, ja että varotoimiin ryhtyminen tällaisten vaikutusten johdosta olisi perusteltua.

Näin ollen toimia on tehostettava sen varmistamiseksi, että vuoteen 2020 mennessä kaikki merkitykselliset ja erityistä huolta aiheuttavat aineet, mukaan lukien ne, joilla on hormonitoimintaa häiritseviä ominaisuuksia, sisällytetään REACH-asetuksen ehdokasluetteloon. Tällaisten haasteiden ratkaisemiseksi on toteutettava toimia, erityisesti, jos unioni aikoo saavuttaa maailman kestävän kehityksen huippukokouksessa vuonna 2002 sovitut, Rio + 20:ssa vahvistetut ja kansainvälisen kemikaalistrategian strategiseksi tavoitteeksi hyväksytyt tavoitteet, joita ovat kemikaalien ihmisten terveydelle ja ympäristölle aiheuttamien merkittävien kielteisten vaikutusten minimointi vuoteen 2020 mennessä sekä uusiin ja esille tuleviin kysymyksiin ja haasteisiin vastaaminen tehokkaalla, johdonmukaisella ja yhteensovitetulla tavalla.

Unioni kehittää edelleen ja panee täytäntöön toimia, joilla puututaan kaikessa asiaa koskevassa unionin lainsäädännössä kemikaalien yhteisvaikutuksiin ja hormonaalisten haitta-aineiden turvallisuusnäkökohtiin. Unioni laatii erityisesti yhdenmukaistettuja riskipohjaisia perusteita hormonaalisten haitta-aineiden tunnistamiselle. Unioni kehittää myös kattavan lähestymistavan, jolla voidaan minimoida altistuminen vaarallisille kemikaaleille, myös tuotteiden sisältämille kemikaaleille. Nanomateriaalien ja materiaalien, joilla on vastaavia ominaisuuksia, turvallisuus ja kestävä hallinta varmistetaan osana kattavaa lähestymistapaa, joka sisältää riskienarviointia ja -hallintaa, tiedottamista ja seurantaa. On ilmaistu huolestumista myös sellaisten materiaalien mahdollisista vaikutuksista ympäristöön ja ihmisten terveyteen, jotka sisältävät sen kokoisia hiukkasia, että ne jäävät nanomateriaalien määritelmän ulkopuolelle,

⁽¹⁾ "Korkeiksi melutasoiksi" on määritelty melutasot, jotka ylittävät 55 dB (päivämeluindikaattori) ja 50 dB (yömeluindikaattori).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta (EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1272/2008, annettu 16 päivänä joulukuuta 2008, aineiden ja seosten luokituksista, merkinnöistä ja pakkaamisesta sekä direktiivien 67/548/ETY ja 1999/45/EY muuttamisesta ja kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 1907/2006 muuttamisesta (EUVL L 353, 31.12.2008, s. 1).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 528/2012, annettu 22 päivänä toukokuuta 2012, biosidivalmisteiden asettamisesta saataville markkinoilla ja niiden käytöstä (EUVL L 167, 27.6.2012, s. 1).

⁽⁵⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1107/2009, annettu 21 päivänä lokakuuta 2009, kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta sekä neuvoston direktiivien 79/117/ETY ja 91/414/ETY kumoamisesta (EUVL L 309, 24.11.2009, s. 1).

mutta joilla voi olla vastaavia ominaisuuksia kuin nanomateriaaleilla. Näitä huolenaiheita olisi tutkittava kokemusten ja tieteellisen ja teknisen kehityksen valossa edelleen komission vuodeksi 2014 suunnitteilla olevassa nanomateriaalien määritelmän uudelleentarkastelussa. Näillä lähestymistavoilla lisätään yhdessä tietämystä kemikaaleista ja muodostetaan ennustettavissa oleva kehys, joka ohjaa kestävämpien ratkaisujen kehittämistä.

51. Samaan aikaan biopohjaisten tuotteiden, kemikaalien ja materiaalien kasvavat markkinat voivat tarjota etuja, kuten alhaisempia kasvihuonekaasujen päästöjä ja uusia markkinamahdollisuuksia, mutta on kuitenkin varmistettava, että tällaisten tuotteiden koko elinkaari on kestävä eivätkä tuotteet pahenna kilpailua maasta tai vedestä tai lisää päästöjä.
52. Ilmastonmuutos pahentaa ympäristöongelmia edelleen, koska se aiheuttaa pitkiä kuivia ja helteisiä kausia, tulvia, myrskyjä, metsäpaloja, maaperän ja rannikoiden eroosiota sekä uusia ja vastustuskykyisempiä ihmisiä, eläimiä tai kasveja uhkaavien tautien muotoja. Erityistoimilla olisi varmistettava, että unioni on riittävissä määrin varautunut kohtaamaan ilmastonmuutoksesta aiheutuvia paineita ja haasteita sekä vahvistamaan ympäristönsä, taloutensa ja yhteiskuntansa kykyä sietää ilmastonmuutoksen vaikutuksia. Koska monet alat ovat altistuneet ja altistuvat yhä enemmän ilmastonmuutoksen vaikutuksille, on sopeutumiseen ja katastrofien uhkien hallintaan liittyvät näkökohdat sisällytettävä entistä paremmin unionin toimintapolitiikkaan.
53. Toimenpiteillä, jotka toteutetaan ekologisen palautumiskyvyn ja ilmastonmuutoksen sietokyvyn parantamiseksi, kuten ekosysteemien ennallistamisella ja vihreällä infrastruktuurilla, voi olla merkittäviä yhteiskunnallis-taloudellisia etuja, myös kansanterveydelle. Ilmaston liittyvien ja muiden ympäristötavoitteiden, kuten ilmanlaadun, synergiaa sekä mahdollista vuorovaikutusta on hallittava riittävästi. Esimerkiksi siirtyminen käyttämään tiettyjä vähemmän hiilidioksidipäästöjä aiheuttavia polttoaineita ilmaston liittyvistä syistä tai toimitusvarmuuden takia voi lisätä hiukkas- ja vaarallisten aineiden päästöjä merkittävästi, varsinkin jos asianmukaista puhdistusteknologiaa ei ole käytettävissä.
54. Jotta unionin kansalaisia voidaan suojella ympäristöön liittyviltä paineilta sekä terveydelle ja hyvinvoinnille aiheutuvilta riskeiltä, on seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla varmistettava, että vuoteen 2020 mennessä:
  - a) ulkoilman laatu on parantunut unionissa merkittävästi ja se on lähempänä WHO:n suosittelimia tasoja, samalla kun sisäilmanlaatu on parantunut WHO:n asiaa koskevien suuntaviivojen mukaisesti;
  - b) melusaaste on merkittävästi vähentynyt unionissa ja se on lähempänä WHO:n suosittelimia tasoja;
  - c) kansalaisilla koko unionin alueella on käytössään korkealaatuista ja turvallista juoma- ja uimavettä;
  - d) kemikaalien yhteisvaikutuksia ja hormonaalisiin haitta-aineisiin liittyviä turvallisuuskäsitteitä käsitellään tehokkaasti kaikessa asiaan liittyvässä unionin lainsäädännössä ja vaarallisten aineiden, myös tuotteiden sisältämien kemikaalien, käytöstä ympäristölle ja terveydelle, varsinkin lasten osalta aiheutuvat riskit arvioidaan ja minimoidaan. Määritetään pitkän aikavälin toimia, joilla pyritään saavuttamaan myrkyttöntä ympäristöä koskeva tavoite;
  - e) kasvinsuojeluaineiden käytöllä ei ole haitallisia vaikutuksia ihmisen terveyteen eikä kohtuuttomia haittavaikutuksia ympäristöön, ja tällaisia aineita käytetään kestäväällä tavalla;
  - f) nanomateriaaleihin ja materiaaleihin, joilla on vastaavia ominaisuuksia, liittyviä turvallisuuskäsitteitä käsitellään eri sääöksissä kattavasti yhdenmukaisen lähestymistavan mukaisesti;
  - g) ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumisessa on edistytty merkittävästi.

Tämä edellyttää erityisesti, että

- i) pannaan täytäntöön ajantasaistettu ja viimeisimmän tieteellisen tiedon mukaan mukautettu unionin ilmanlaatupolitiikka sekä kehitetään ja toteutetaan toimenpiteitä ilman pilaantumisen ehkäisemiseksi sen lähteellä ottaen huomioon sisä- ja ulkoilman pilaantumisen lähteiden väliset erot;
- ii) pannaan täytäntöön unionin ajantasaistettu ja viimeisimmän tieteellisen tiedon mukaan mukautettu melupolitiikka sekä toimenpiteitä melun ehkäisemiseksi sen lähteellä, mukaan luettuna parantunut kaupunkisuunnittelu;
- iii) tehostetaan pyrkimyksiä panna täytäntöön vesipolitiikan puitedirektiivi, uimavesidirektiivi ⁽¹⁾ ja juomavesidirektiivi ⁽²⁾, erityisesti pienten juomavesivarastojen osalta;
- iv) jatketaan REACH-asetuksen täytäntöönpanoa, jotta voidaan varmistaa ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun korkea taso sekä kemikaalien vapaa liikkuvuus sisämarkkinoilla ja parantaa samalla kilpailukykyä ja lisätä innovointia ottaen huomioon pk-yritysten erityistarpeet. Kehitetään vuoteen 2018 mennessä myrkyttöntä ympäristöä koskeva unionin strategia, jolla edistetään innovointia ja kestävien vaihtoehtojen kehittämistä, muut kuin kemialliset ratkaisut mukaan luettuina, ja joka perustuu vuoteen 2015 mennessä toteutettaviin monialaisiin

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/7/EY, annettu 15 päivänä helmikuuta 2006, uimaveden laadun hallinnasta ja direktiivin 76/160/ETY kumoamisesta (EUVL L 64, 4.3.2006, s. 37).

⁽²⁾ Neuvoston direktiivi 98/83/EY, annettu 3 päivänä marraskuuta 1998, ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta (EYVL L 330, 5.12.1998, s. 32).

- toimiin, joilla varmistetaan: 1) valmistettujen nanomateriaalien ja materiaalien, joilla on vastaavia ominaisuuksia, turvallisuus; 2) mahdollisimman vähäinen altistuminen hormonaalisille haitta-aineille; 3) asianmukaiset sääntelytoimet kemikaalien yhteisvaikutusten huomioon ottamiseksi ja 4) mahdollisimman vähäinen altistuminen tuotteiden sisältämille kemikaaleille, tuontituotteiden kemikaalit mukaan luettuina, jotta voidaan edistää myrkyttömiä materiaalikertoja ja vähentää altistumista haitallisille aineille sisätiloissa;
- v) seurataan biosidituotteiden ja kasvinsuojeluaineiden kestävä käyttöä koskevan unionin lainsäädännön täytäntöönpanoa ja tarvittaessa tarkistetaan sitä, jotta se on jatkuvasti uusimman tieteellisen tiedon mukaisella tasolla;
- vi) päästään yhteisymmärrykseen EU:n strategiasta ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi ja pannaan se täytäntöön; siihen sisältyy myös ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja katastrofien uhkien hallintaan liittyvien näkökohtien sisällyttäminen unionin keskeisiin poliittisiin aloitteisiin ja aloihin.

TOIMINTAKEHYS

55. Edellä mainittujen ensisijaisten teema-kohtaisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää tehokkaita toimia tukevaa toimintakehystä. Tämän toimintakehysten neljää tärkeintä pilaria parannetaan seuraavin toimenpitein, joiden tarkoituksena on: parantaa unionin ympäristölainsäädännön täytäntöönpanoa kaikilla aloilla; parantaa ympäristöpolitiikan tieteellistä tietopohjaa ja näyttöpohjaa; turvata investoinnit ja luoda oikeita kannustimia ympäristön suojeluun; ja parantaa lisäksi ympäristöasioiden sisällyttämistä muihin politiikan aloihin ja toimintapolitiikkojen yhdenmukaisuutta sekä ympäristöpolitiikan alalla että ympäristöpolitiikan ja muiden politiikan alojen välillä. Nämä monialaiset toimet hyödyttävät unionin ympäristöpolitiikkaa yli seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman soveltamisalan ja keston.

Ensisijainen tavoite 4: Maksimoida unionin ympäristölainsäädännöstä saatavat hyödyt parantamalla täytäntöönpanoa

56. Terveydelle ja ympäristölle koituvien huomattavien hyötyjen lisäksi unionin ympäristölainsäädännön käytännön täytäntöönpanon varmistamisesta saadaan kolmenlaista hyötyä: luodaan tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla toimiville talouden toimijoille, lisätään innovointia ja edistetään eurooppalaisten yritysten etulyöntiasemaa useilla sektoreilla. Lainsäädännön täytäntöönpanon epäonnistumisesta aiheutuu sen sijaan korkeita kustannuksia, joiden arvioidaan olevan noin 50 miljardia euroa vuodessa. Tähän sisältyvät myös rikkomustapauksiin liittyvät kustannukset ⁽¹⁾. Pelkästään vuonna 2009 käsitellyssä oli 451 unionin ympäristölainsäädäntöön liittyvää rikkomustapausta. Sen lisäksi vuonna 2011 ilmoitettiin 299 tapauksesta, ja pantiin vireille vielä 114 menettelyä ⁽²⁾, joten ympäristölainsäädäntö on unioniin oikeuden ala, jolla rikkomusmenettelyjä on eniten. Komissio saa myös paljon kanteluita suoraan unionin kansalaisilta. Useat näistä kanteluista olisi parempi käsitellä jäsenvaltion tai paikallisella tasolla.
57. Tulevina vuosina onkin pidettävä ensisijaisena unionin ympäristölainsäädännön täytäntöönpanon parantamista jäsenvaltioiden tasolla. Täytäntöönpanossa on merkittäviä eroja jäsenvaltioiden välillä ja sisällä. Ympäristölainsäädännön täytäntöönpanoon unionin, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla osallistuvilla on oltava riittävästi tietämystä, välineitä ja valmiuksia parantaa tämän lainsäädännön tarjoamien hyötyjen toteutumista sekä täytäntöönpanoprosessin hallintaa.
58. Ympäristöalalla esiintyvien rikkomusten, kantelujen ja vetoamusten suuri määrä osoittaa, että kansalliselle tasolle tarvitaan tehokas ja toimiva valvontajärjestelmä, kuten täytäntöönpanosta vastaavien hallintojen ja asiantuntijoiden välinen yhteydenpito politiikan suunnitteluvaiheessa, joka helpottaisi täytäntöönpano-ongelmien havaitsemista ja ratkaisemista, sekä toimenpiteitä, joilla näiden ongelmien syntyminen voitaisiin estää. Tässä suhteessa vuoteen 2020 saakka toteutettavilla toimilla keskitytään parannuksiin neljällä keskeisellä alueella.
59. Ensinnäkin parannetaan tapaa, jolla täytäntöönpanoa koskevat tiedot kerätään ja jaellaan. Tavoitteena on auttaa yleisöä ja ympäristöalan ammattilaisia ymmärtämään kokonaisuudessaan unionin ympäristölainsäädännön tarkoitus ja edut sekä se, miten kansalliset ja paikalliset viranomaiset panevat unionin sitoumuksia täytäntöön ⁽³⁾. Verkossa toimivien välineiden asianmukainen käyttö voi auttaa tämän tavoitteen saavuttamisessa. Tietyn yksittäisen jäsenvaltion täytäntöönpanohaasteisiin tarjotaan apua eurooppalaisen ohjauksjakson räätälöidyn lähestymistavan tapaan. Esimerkkinä voidaan mainita komission ja yksittäisten jäsenvaltioiden välillä laadittavat kumppanuuksiin perustuvat täytäntöönpanosopimukset, joissa käsitellään muun muassa taloudellisen tuen löytämistä täytäntöönpanoa sekä kehityksen seuraamista koskevia parempia tietojärjestelmiä varten. Jotta tämä lähestymistapa olisi mahdollisimman tehokas, jäsenvaltioiden olisi tarpeen mukaan ja omien hallinnollisten järjestelyjensä mukaisesti rohkaistava paikallisia ja alueviranomaisia osallistumaan siihen. Alueiden komitean ja komission perustama tekninen foorumi ympäristöalan yhteistyötä varten helpottaa vuoropuhelua ja tietojen vaihtoa, jotta lainsäädännön täytäntöönpanoa voidaan parantaa paikallisella tasolla.

⁽¹⁾ Kustannukset ympäristösääntöjen täytäntöönpanon laiminlyömisestä (COWI 2011).

⁽²⁾ 29. vuosikertomus Euroopan unionin oikeuden soveltamisen valvonnasta (2011) (COM(2012) 714).

⁽³⁾ COM(2012) 95.

60. Toiseksi unioni laajentaa tarkastuksiin ja valvontaan liittyviä vaatimuksia aiempaa useampiin ympäristösäädöksiin ja kehittää tarkastusten tukivalmiuksia unionin tasolla edelleen käyttäen perustana nykyisiä rakenteita voidakseen muun muassa vastata jäsenvaltioiden avunpyyntöihin, käsitellä perustelluista syistä huolta aiheuttavia tilanteita ja helpottaa yhteistyötä kaikkialla unionissa. Vertaisarviointien ja parhaiden käytäntöjen jakamisen lisäämistä sekä jäsenvaltioissa niiden pyynnöstä tehtäviä yhteisiä tarkastuksia koskevia sopimuksia edistetään.
61. Kolmanneksi parannetaan tapaa, jolla unionin ympäristölainsäädännön täytäntöönpanoa koskevat kantelut käsitellään ja jolla puutteet tarvittaessa korjataan kansallisella tasolla.
62. Neljänneksi annetaan unionin kansalaisille tosiasiallinen mahdollisuus saattaa ympäristöön liittyvä asiansa tuomioistuimen käsiteltäväksi sekä tehostetaan oikeussuojaa Århusin yleissopimuksen ja Lissabonin sopimuksen voimaantulon johdosta tapahtuneiden muutosten sekä Euroopan unionin tuomioistuimen viimeaikaisen oikeuskäytännön mukaisesti. Oikeudenkäyntien vaihtoehtoksi suositellaan myös tuomioistuimen ulkopuolella tapahtuvaa riitojen ratkaisua.
63. Ympäristöhallinnon yleistä tasoa parannetaan kaikkialla unionissa tehostamalla ympäristönsuojelutehtävissä toimivien ammattilaisten, esimerkiksi valtionhallinnon juristien, syyttäjien, oikeusasiamiesten, tuomareiden ja tarkastajien, kuten ympäristölainsäädännön voimaansaattamiseksi ja täytäntöönpanemiseksi toimivan Euroopan unionin verkon, jäljempänä 'IMPEL-verkko', yhteistyötä unionin tasolla ja kansainvälisesti sekä rohkaisemalla näitä asiantuntijoita jakamaan hyviä käytänteitä.
64. Komissio auttaa jäsenvaltioita parantamaan säädösten noudattamista ⁽¹⁾, minkä lisäksi se varmistaa omalta osaltaan, että lainsäädäntö on viimeisimmän tieteellisen tiedon mukaista, että siinä otetaan huomioon jäsenvaltioiden unionin sitoumusten täytäntöönpanosta saamat kokemukset ja että se on johdonmukaista ja tarkoitukseen soveltuvaa. Lähtökohtana on, että mikäli oikeudelliset velvollisuudet ovat riittävän selvät ja tarkat ja mikäli yhdenmukainen soveltaminen kaikissa jäsenvaltioissa katsotaan tehokkaimmaksi tavaksi saavuttaa unionin tavoitteet, nämä oikeudelliset velvollisuudet kirjataan asetuksiin, joilla on suoria ja mitattavissa olevia vaikutuksia ja joiden täytäntöönpanossa esiintyy vähemmän epäjohtonmukaisuuksia. Komissio lisää tulostaulujen ja muiden sellaisten keinojen käyttöä, joilla voidaan pitää julkisesti kirjaa jäsenvaltioiden edistymisestä yksittäisten säädösten täytäntöönpanossa.
65. Seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla on unionin ympäristölainsäädännön hyötyjen maksimimiseksi täytäntöönpanoa parantamalla varmistettava, että vuoteen 2020 mennessä:
- yleisön saatavilla on Århusin yleissopimuksen mukaisesti selkeät tiedot siitä, miten unionin ympäristölainsäädäntö pannaan täytäntöön;
  - tiettyjen ympäristösäädösten noudattaminen on lisääntynyt;
  - unionin ympäristölainsäädännön täytäntöönpanoa valvotaan hallinnon kaikilla tasoilla ja taataan tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla;
  - kansalaisten luottamus ja usko unionin ympäristölainsäädäntöön ja sen noudattamisen valvontaan paranee;
  - kansalaisten ja kansalaisjärjestöjen tehokkaan oikeussuojan periaatteen soveltaminen edistyy.

Tämä edellyttää erityisesti, että

- huolehditaan siitä, että kansallisen tason järjestelmillä levitetään aktiivisesti tietoa siitä, miten unionin ympäristölainsäädäntöä pannaan täytäntöön, ja että näihin tietoihin liitetään unionin tason katsaus, jossa käsitellään yksittäisten jäsenvaltioiden täytäntöönpanon tilannetta;
- jäsenvaltioiden ja komission välillä tehdään vapaaehtoisuuteen perustuvia kumppanuuksiin perustuvia täytäntöönpanosopimuksia, joihin paikalliset ja alueelliset tahot tarvittaessa osallistuvat;
- jäsenvaltioissa suoritettavia tehokkaita tarkastuksia ja valvontaa koskevat sitovat perusteet laajennetaan useampiin unionin ympäristösäädöksiin ja kehitetään edelleen tarkastusten tukemista koskevaa unionin tason valmiutta nykyisten rakenteiden perusteella; tätä valmiutta vahvistaa ammattilaisten verkostoille, kuten IMPEL-verkolle annettava tuki sekä vertaisarviointien ja parhaiden käytäntöjen vaihdon parantaminen, jotta voidaan lisätä tarkastusten tehokkuutta ja vaikuttavuutta;
- varmistetaan, että kansallisella tasolla on johdonmukaiset ja tehokkaat mekanismit unionin ympäristölainsäädännön täytäntöönpanoa koskevien kanteluiden käsittelemiseksi;

⁽¹⁾ COM(2008) 773.

- v) varmistetaan, että oikeussuojaa koskevat kansalliset säännökset heijastavat Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä. Edistetään riitojen ratkaisua tuomioistuinten ulkopuolella, jotta ympäristöä koskeviin riitoihin löydetäisiin sovinnollisia ja tehokkaita ratkaisuja.

Ensisijainen tavoite 5: Parantaa unionin ympäristöpolitiikan tieto- ja näyttöpohjaa

66. Unionin ympäristöpolitiikan perustana on ympäristön seuranta, ympäristöä koskevat tiedot ja indikaattorit, unionin lainsäädännön täytäntöönpanoon liittyvät arvioinnit sekä viralliset tieteelliset tutkimukset ja kansalaisten tiedealoitteet. Merkittävää edistystä on tapahtunut tämän tietopohjan vahvistamisessa, tietoisuuden lisäämisessä sekä päätöksentekijöiden ja yleisön luottamuksen parantamisessa politiikan perustana olevaan näyttöön myös sellaisten politiikkojen osalta, joissa noudatetaan ennalta varautumisen periaatetta. Tämä on auttanut ymmärtämään paremmin monimuotoisia ympäristö- ja yhteiskunnallisia haasteita.
67. Unionin ja kansainvälisellä tasolla olisi toteutettava toimenpiteitä, joilla voidaan edelleen vahvistaa ja kehittää tieteen ja politiikan yhtymäkohtaa ja kansalaisten sitoutumista. Esimerkkinä voidaan mainita johtavat tieteelliset neuvonantajat, joita komissio ja muutamat jäsenvaltiot ovat jo nimittäneet, tai sellaisten toimielinten ja elinten käytön lisääminen, jotka ovat erikoistuneet tieteellisen tiedon mukauttamiseen toimintapolitiikkaa varten, kuten kansalliset ympäristövirastot ja Euroopan ympäristökeskus sekä ympäristöä koskeva Euroopan tieto- ja seurantaverkosto (EIONET).
68. Nykyisen kehityksen vauhti ja todennäköisiin tulevaisuuden suuntauksiin liittyvä epävarmuus edellyttävät, että tätä tieto- ja näyttöpohjaa ylläpidetään ja vahvistetaan sen varmistamiseksi, että unionin toimintapolitiikka pohjautuu edelleen selkeään käsitykseen ympäristön tilasta, mahdollisista toimintavaihtoehdoista ja niiden vaikutuksista.
69. Viime vuosikymmenten aikana ympäristötiedon ja -tilastojen kokoamis- ja käyttötavat ovat parantuneet niin unionin kuin kansallisella tasolla sekä alueiden tasolla ja paikallistasolla, samoin kuin maailmanlaajuisesti. Tietojen kokoamistavat ja tietojen laatu vaihtelevat kuitenkin edelleen, ja lähteiden moninaisuus voi vaikeuttaa tietojen saantia. Siksi tarvitaan jatkuvia investointeja sen varmistamiseksi, että toimintapolitiikkojen laatijoiden ja täytäntöönpanijoiden saatavilla on uskottavia, vertailtavissa olevia ja korkealaatuisia tietoja ja indikaattoreita. Ympäristön tietojärjestelmät on suunniteltava siten, että uusia teemoja koskevat tiedot voidaan helposti sisällyttää niihin. Unionin laajuista sähköistä tietojen vaihtoa olisi kehitettävä edelleen riittävän joustavasti, jotta sen piiriin voidaan ottaa uusia aloja.
70. Soveltamalla edelleen yhteisen ympäristötietojärjestelmän ⁽¹⁾ periaatetta "tuota kerran, käytä usein" sekä INSPIRE ⁽²⁾ - ja Copernicus ⁽³⁾ -järjestelmissä ja muissa eurooppalaisissa ympäristötietojärjestelmissä (kuten luonnon monimuotoisuutta koskeva eurooppalainen tietojärjestelmä (BISE) ja Euroopan vesitietojärjestelmä (WISE)) käytettäviä yhteisten paikkatietojen keräämisen ja yhdistämisen yhteisiä lähestymistapoja ja standardeja estetään osaltaan päällekkäisiä toimia ja poistetaan viranomaisilta tarpeetonta hallinnollista taakkaa. Sama tavoite on myös pyrkimyksillä virtaviivaistaa asiaankuuluvien säästöjen raportointivieliteitä. Myös tilastotietojen, jätteitä koskevat tilastot mukaan luettuina, saatavuutta ja yhdenmukaistamista olisi pyrittävä parantamaan. Jäsenvaltioiden olisi saatettava suunnitelmien, ohjelmien ja hankkeiden ympäristövaikutusten arvioimiseksi (esimerkiksi ympäristövaikutusten tai strategisten ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä) kootut tiedot paremmin yleisön saataville.
71. Tietämyksessä on edelleen merkittäviä aukkoja, ja jotkut niistä liittyvät seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman ensisijaisiin tavoitteisiin. Sen vuoksi on tärkeää investoida edelleen tiedon keräämiseen ja tutkimukseen näiden aukkojen poistamiseksi, jotta voidaan varmistaa, että viranomaisilla ja yrityksillä on selkeä perusta päätöksilleen, joissa heijastuvat täysimääräisesti todelliset sosiaaliset, taloudelliset ja ympäristöön liittyvät hyödyt ja kustannukset. Viiteen aukkoon on kiinnitettävä erityistä huomiota:
- 1) tieto- ja tietämysaukot – tällaisten aukkojen poistamiseksi vaaditaan edistynyttä tutkimusta, ja tarvitaan riittäviä mallintamistyökaluja, jotta voidaan ymmärtää paremmin ympäristön muuttumiseen liittyviä monitasoisia kysymyksiä, kuten ilmastonmuutoksen ja luonnonkatastrofien vaikutuksia, lajien häviämisen vaikutuksia ekosysteemipalveluihin, ympäristöraja-arvoja ja ekologisia kriittisiä pisteitä. Vaikka tällaisilla aloilla on käytettävissä olevien tietojen perusteella aihetta ennalta varautumiseen, lisätutkimuksilla, jotka koskevat planeettamme sietokykyä, systeemisistä riskeistä ja yhteiskuntamme kykyä selviytyä niistä, voidaan tukea soveltuvimpien toimien kehittämistä. Toimiin olisi sisällyttävä investointeja tieto- ja tietämysaukkojen poistamiseen, ekosysteemipalvelujen mallintaminen ja arviointi, sen ymmärtäminen, mikä tehtävä luonnon monimuotoisuudella on tämänkaltaisten palvelujen tukemisessa, miten luonnon monimuotoisuus mukautuu ilmastonmuutokseen ja miten luonnon monimuotoisuuden häviäminen vaikuttaa ihmisten terveyteen;

⁽¹⁾ COM(2008) 46.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s. 1).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 911/2010, annettu 22 päivänä syyskuuta 2010, Euroopan maanseurantaohjelmasta (GMES) ja sen ensivaiheen toiminnasta (2011–2013) (EUVL L 276, 20.10.2010, s. 1) ja ehdotus COM(2013) 312 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Copernicus-ohjelman perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 911/2010 kumoamisesta.

- 2) siirtyminen osallistavaan vihreään talouteen edellyttää, että sosiaalitaloudellisten ja ympäristötekijöiden vuorovaikutusta tarkastellaan asianmukaisesti. Toimintapolitiittisten aloitteiden suuntaaminen resurssitehokkuuden parantamiseen ja ympäristöön kohdistuvan paineen vähentämiseen voi tapahtua helpommin, jos parannetaan tietämystämme kestävästä kulutus- ja tuotantotavoista ja siitä, miten toimien toteuttamisen kustannukset ja hyödyt sekä toimimatta jättämisen kustannukset voidaan ottaa tarkemmin huomioon tai miten yksittäisten henkilöiden tai yhteiskunnan käyttäytymisen muutoksella voidaan edistää ympäristötavoitteiden toteutumista ja miten maailmanlaajuiset suuntaukset vaikuttavat Euroopan ympäristöön;
- 3) hormonaalisten haitta-aineiden, kemikaalien yhteisvaikutusten, tiettyjen tuotteissa esiintyvien kemikaalien ja tiettyjen nanomateriaalien vaikutuksista ihmisten terveyteen ja ympäristöön vallitsee edelleen epävarmuutta. Jäljellä olevien tietoaukkujen poistamisella voidaan nopeuttaa päätöksentekoa ja edistää sellaisen kemikaalilainsäädännön laatimista, jolla huolenaiheisiin voidaan puuttua paremmin ja samalla auttaa kestävämmän lähestymistavan luomista kemikaalien käyttöön. Olisi harkittava unionin laajuisia tietokantaa, jotta voidaan lisätä nanomateriaaleja koskevaa avoimuutta ja niiden lakisäätöistä valvontaa. Parempi tietämys ihmisten terveyteen ja ympäristöön vaikuttavista ympäristötekijöistä ja altistumistasoista mahdollistaisi ennalta ehkäisevien toimien toteuttamisen. Kohdennettu ihmisten biomonitorointi, jos se on perusteltua erityisten huolenaiheiden vuoksi, voi antaa viranomaisille kattavamman kuvan väestön ja erityisesti herkkien väestöryhmien kuten lasten todellisesta altistumisesta epäpuhtauksille, ja sen avulla saadaan parempaa näyttöä asianmukaisten vastatoimien suunnittelemiseksi;
- 4) jotta voidaan laatia kattava lähestymistapa vaarallisille aineille altistumisen minimoimiseksi erityisesti haavoittuvia ryhmiä kuten lapsia ja raskaana olevia naisia varten, luodaan kemikaaleille altistumista ja toksisuutta koskeva tietopohja. Se yhdessä testaus- ja riskinarviointimenetelmiä koskevat ohjeet sisältävien asiakirjojen laatimisen kanssa nopeuttaa tehokasta ja asianmukaista päätöksentekoa, millä edistetään innovointia ja kestävien vaihtoehtojen kehittämistä, muut kuin kemialliset ratkaisut mukaan lukien;
- 5) sen varmistaminen, että kaikki alat osallistuvat ilmastonmuutoksen vastaisiin toimiin, edellyttää selkeää yleiskäsitystä kasvihuonekaasupäästöjen mittaamisesta, seurannasta ja niitä koskevien tietojen keräämisestä; tämä yleiskäsitys on tällä hetkellä puutteellinen tietyillä keskeisillä aloilla.

Horisontti 2020 -puiteohjelma tarjoaa mahdollisuuden tutkimuksen kohdentamiseen ja Euroopan innovointimahdollisuuksien hyödyntämiseen, koska sen myötä eri alojen ja tieteenalojen resursseja ja tietämystä saatetaan yhteen niin unionissa kuin kansainvälisesti.

72. Teknologian kehitys on niin nopeaa, että se ohittaa politiikan etenemisvauhdin, ja sen esille tuomat uudet ja kehittyvät kysymykset, kuten nanomateriaalit ja materiaalit, joilla on vastaavia ominaisuuksia, epätavanomaiset energianlähteet, hiilidioksidin talteenotto ja varastointi sekä sähkömagneettiset aallot, aiheuttavat riskinhallintahaasteita ja mahdollisia eturistiriitoja sekä synnyttävät tarpeita ja odotuksia. Tämä voi puolestaan lisätä yleisön huolestumista ja mahdollista vihamielisyyttä uusia teknologioita kohtaan. Näin ollen on tarpeen varmistaa laajempi ja suora yhteiskunnallinen keskustelu siitä, millaisia ympäristölle aiheuttavia riskejä ja millaisia mahdollisia kompromisseja olemme valmiit hyväksymään, kun otetaan huomioon kehityksessä olevia riskejä ja niiden asianmukaisia käsittelytapoja koskevien tietojen vajavaisuus ja epävarmuus. Systemaattinen lähestymistapa ympäristöriskien hallintaan parantaa unionin mahdollisuuksia tunnistaa teknologian kehitys ja reagoida siihen aikaisessa vaiheessa, samalla kun parannetaan yleisön luottamusta.
73. Seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla on unionin ympäristöpolitiikan tieto- ja näyttöpohjan parantamiseksi varmistettava, että vuoteen 2020 mennessä:
  - a) politiikan laatijoilla ja sidosryhmillä on paremmat tietoon perustuvat edellytykset laatia ja panna täytäntöön ympäristö- ja ilmastopolitiikkaa, mukaan lukien ihmisen toiminnan ympäristövaikutusten ymmärtäminen sekä toimien kustannusten ja hyötyjen sekä toimimatta jättämisen kustannusten mittaaminen;
  - b) tietämyksemme kehittyvistä ympäristö- ja ilmatoriskeistä sekä kykymme arvioida ja hallita niitä paranevat merkittävästi;
  - c) ympäristöpolitiikan ja -tieteen yhtymäkohtaa vahvistetaan, mukaan lukien kansalaisten mahdollisuudet tutustua tietoihin ja kansalaisten antama panos tieteelliseen toimintaan;
  - d) unionin ja sen jäsenvaltioiden vaikutusmahdollisuuksia kansainvälisillä tiedepoliittisilla foorumeilla lisätään, jotta voidaan parantaa kansainvälisen ympäristöpolitiikan tietopohjaa.

Tämä edellyttää erityisesti, että

- i) ympäristötietämyksen keskeisiä aukkoja, myös ympäristön kriittisten pisteiden ja planeettamme rajojen ylittämiseen liittyviä riskejä, koskevat unionin ja jäsenvaltioiden tason tutkimuspyrkimykset sovitetaan yhteen, ja niitä jaetaan ja edistetään;
- ii) riskinhallinnassa sovelletaan systemaattista ja yhdenmukaista lähestymistapaa, erityisesti uusien ja kehityksessä olevien politiikan alojen ja niihin liittyvien riskien arvioinnin ja hallinnoinnin sekä sääntelytoimien riittävyys ja johdonmukaisuuden osalta. Tämä voisi auttaa vauhdittamaan edelleen uusien tuotteiden, prosessien ja teknologian aiheuttamia vaaroja koskevaa tutkimusta;

- iii) ympäristöä ja ilmastomuutosta koskevien tietojen keräämistä, hallintaa, jakamista ja uudelleenkäyttöä yksinkertaistetaan, virtaviivaistetaan ja nykyaikaistetaan, mukaan lukien yhteisen ympäristötietojärjestelmän kehittäminen ja soveltaminen;
- iv) luodaan kattava kemikaaleille altistumista ja toksisuutta koskeva tietopohja, joka perustuu mahdollisuuksien mukaan ilman eläinkokeita hankittuun tietoon. Noudatetaan edelleen unionin yhteensovitettua lähestymistapaa ihmisten ja ympäristön biomonitorointiin, mikä käsittää tarvittaessa tutkimussuunnitelmien ja arviointiperusteiden standardisoinnin;
- v) tehostetaan kansainvälistä sekä unionin ja jäsenvaltioiden tasolla tehtävää yhteistyötä ympäristötieteen ja -politiikan yhtymäkohdan alalla.

Ensisijainen tavoite 6: Turvata ympäristöön ja ilmastopolitiikkaan tehtävät investoinnit ja ottaa ympäristökustannukset huomioon

74. Seitsemännessä ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että julkisista ja yksityisistä lähteistä saatavat investoinnit ovat riittäviä. Samalla kun useat maat kamppailevat tällä hetkellä selvittääkseen talous- ja rahoituskriisistä, talousuudistukset ja julkisen velan vähentämistarve tarjoavatkin uusia mahdollisuuksia siirtyä nopeasti resurssitehokkaampaan, turvalliseen ja kestäväan vähähiiliseen talouteen.
75. Investointien houkuttelu tietyille aloille on tällä hetkellä vaikeaa, varsinkin sen vuoksi, että markkinoilla ei saada hintasignaaleja tai ne ovat vääristyneitä sen takia, että ympäristökustannuksia ei ole otettu asianmukaisesti huomioon tai että ympäristöä haittaaville toiminnoille annetaan julkista tukea.
76. Unionin ja sen jäsenvaltioiden on luotava oikeat olosuhteet sen varmistamiseksi, että ympäristökustannukset otetaan huomioon riittävässä määrin, myös huolehtimalla siitä, että yksityissektorille lähetetään oikeita markkinasignaaleja, missä otetaan asianmukaisesti huomioon mahdolliset kielteiset sosiaaliset vaikutukset. Tämä edellyttää saastuttajaa maksaa -periaatteen systemaattisempaa soveltamista erityisesti lopettamalla komission ohjauksella unionin ja jäsenvaltioiden tasolla annettavat ympäristön kannalta haitalliset tuet käyttäen toimintaan perustuvaa lähestymistapaa muun muassa eurooppalaisen ohjausjakson avulla sekä sellaisten verotoimenpiteiden harkitsemista, joilla tuetaan resurssien kestävää käyttöä, kuten verotuksen painopisteen siirtämistä työn verottamisesta saastuttamisen verottamiseen. Koska luonnonvarat käyvät yhä niukemmiksi, niiden omistamiseen tai yksinomaiseen käyttöön liittyvät taloudelliset hyödyt ja voitot saattavat kasvaa. Julkiset toimet, joilla varmistetaan, että tällaiset hyödyt eivät ole liiallisia ja että ympäristökustannukset otetaan huomioon, johtavat näiden resurssien tehokkaampaan käyttöön ja auttavat välttämään markkinoiden vääristymistä sekä tuottavat tuloja julkiselle sektorille. Ensisijaisia ympäristö- ja ilmastokysymyksiä edistetään eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa myös pääindikaattoreiden avulla, kun näillä ensisijaisilla aloilla on merkitystä maakohtaisia suosituksia saavien yksittäisten jäsenvaltioiden kestävä kasvun näkymien osalta. Muita markkinapohjaisia välineitä, kuten ekosysteemipalveluista perittäviä maksuja, olisi käytettävä laajemmin unionin ja kansallisella tasolla kannustamaan yksityisen sektorin osallistumista ja luonnonpääoman kestävää hallintaa.
77. Yksityissektoria, erityisesti pk-yrityksiä, olisi myös rohkaistava hyödyntämään unionin uuden rahoituskehyksen tarjoamia mahdollisuuksia vauhdittaa tämän sektorin osallistumista ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamiseen tähtääviin pyrkimyksiin, erityisesti ekoinnovoitointitoimintojen ja uusien teknologioiden käyttöönoton osalta. Julkisen ja yksityisen sektorin yhteisiä ekoinnovoitointialoitteita olisi edistettävä eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden, kuten esimerkiksi vesialan eurooppalaisen innovaatiokumppanuuden⁽¹⁾, yhteydessä. Innovaatiivisia rahoitusvälineitä koskevan uuden kehyksen⁽²⁾ avulla olisi helpotettava yksityissektorin mahdollisuuksia rahoittaa ympäristöinvestointeja, erityisesti niitä, jotka liittyvät luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastomuutokseen. Eurooppalaisia yrityksiä olisi edelleen kannustettava julkaisemaan taloudellisissa raportoinnissaan ympäristötietoja enemmän kuin voimassa olevassa unionin lainsäädännössä edellytetään⁽³⁾.
78. Unionin monivuotista rahoituskehystä vuosiksi 2014–2020 koskevissa ehdotuksissaan komissio on parantanut ympäristö- ja ilmastotavoitteiden sisällyttämistä kaikkiin niihin unionin rahoitusvälineisiin, jotta jäsenvaltioille annetaan mahdollisuuksia saavuttaa näihin liittyviä tavoitteita. Se on myös ehdottanut ilmastoon liittyvän rahoituksen korottamista vähintään 20 prosenttiin koko talousarviosta. Keskeisillä politiikan osa-alueilla, kuten maataloudessa, maaseudun kehittämisen alalla ja koheesiopolitiikassa olisi luotava enemmän kannustimia ympäristöä hyödyttävien julkishyödykkeiden ja -palvelujen tuottamiseen, ja rahoitus olisi liitettävä ympäristöön liittyviin ennakkoehtoihin, tukitoimet mukaan luettuina. Tämän olisi määrä varmistaa, että varoja käytetään tehokkaammin ja ympäristö- ja ilmastotavoitteiden mukaisesti. Näissä ehdotuksissa esitetään unionin toimintapolitiikkojen täytäntöönpanoon riittävästi taloudellisia resursseja sekä lisärahoitusta ympäristöä ja ilmastomuutosta koskeviin kysymyksiin, jotta paikan päällä saadaan havaittavissa olevia ja johdonmukaisia hyötyjä.
79. Tämän valtavirtaistamisen lisäksi Life-ohjelma⁽⁴⁾ mahdollistaa sen, että rahoitusta voidaan yhdistää ja suunnata paremmin ensisijaisiin toimiin strategisemmalla ja kustannustehokkaammalla tavalla ympäristö- ja ilmastotoimenpiteiden tukemiseksi käynnistämällä useita hankkeita, niin kutsutut yhdenmetyt hankkeet mukaan luettuina.

⁽¹⁾ COM(2012) 216.

⁽²⁾ COM(2011) 662.

⁽³⁾ COM(2011) 681.

⁽⁴⁾ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi ympäristö- ja ilmastotoimien ohjelman (Life) perustamisesta (COM(2011) 874, 2011/0428(COD)).

80. Euroopan investointipankille (EIP) osana vuoden 2012 kasvu- ja työllisyys sopimusta annettu lisäpääoma on investointien lisärahoituslähde⁽¹⁾, joka olisi käytettävä unionin ympäristö- ja ilmastotavoitteiden mukaisesti.
81. Vuodet 2007–2013 kattavalta ohjelmakaudelta saadut kokemukset osoittavat, että vaikka ympäristötoimia varten on saatavilla merkittävästi rahoitusta, sen hyödyntäminen kaikilla tasoilla oli alkuvuosina hyvin epätasaista, mikä saattaa vaarantaa sovitujen tavoitteiden saavuttamisen. Jotta tämä ei toistuisi, jäsenvaltioiden olisi sisällytettävä ympäristö- ja ilmastotavoitteet rahoitusstrategioihinsa sekä taloudellista, sosiaalista ja alueellista koheesiota koskeviin ohjelmiinsa, maaseudun kehittämiseen ja meripolitiikkaan, asetettava etusijalle ympäristö- ja ilmastotoimiin suunnattavan rahoituksen varhainen käyttö ja parannettava täytäntöönpanolinten valmiuksia tehdä kustannustehokkaita ja kestäviä investointeja, jotta voidaan varmistaa tarvittava ja riittävä tuki näiden alojen investoinneille.
82. Lisäksi on ollut hankalaa seurata luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastoon liittyviä menoja. Näiden tavoitteiden saavuttamisessa tapahtuneen kehityksen mittaamiseksi olisi unionin ja jäsenvaltioiden tasolla otettava käyttöön seuranta- ja raportointijärjestelmä. Tällaisen järjestelmän käyttöönotto on tärkeää ilmastomuutosta ja luonnon monimuotoisuutta koskeviin monenvälisiin sopimuksiin liittyvien unionin kokonaispyrkimysten vuoksi. Tässä yhteydessä unioni osallistuu Rio + 20:ssä käynnistettyyn hallitustenväliseen prosessiin, jossa arvioidaan rahoitustarpeita ja ehdotetaan vaihtoehtoisia tehokkaita kestävä kehityksen rahoitusstrategioita.
83. Talouden kehityksen seuraamiseksi olisi edelleen kehitettävä indikaattoreita, joilla täydennetään bruttokansantuotetta (BKT) ja jotka menevät sitä pidemmälle. Avoimien ja kestävien investointien varmistaminen riippuu ympäristöhyödykkeiden asianmukaisesta arvostamisesta. Toimintapolitiittisten ja investointipäätösten tekemisen perustaksi on toteutettava lisätoimia, jotta voidaan mitata ekosysteemien arvo ja niiden heikentymisen aiheuttamat kustannukset. Lisäksi tarvitaan tähän liittyviä kannustimia. On tehostettava työtä ympäristötilinpitojärjestelmän kehittämiseksi, mihin sisältyy luonnonpääomaa ja ekosysteemipalveluja koskeva fyysinen ja rahatilinpito. Tämä tukee Rio + 20:n päätelmiä, joissa tunnustetaan tarve mitata hyvinvointia ja kestävyttä koskevaa edistymistä BKT:tä laajemmin.
84. Jotta voidaan varmistaa investoinnit ympäristö- ja ilmastopolitiikkaan ja ottaa ympäristökustannukset huomioon, seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla on varmistettava, että vuoteen 2020 mennessä:
- ympäristö- ja ilmastopolitiittiset tavoitteet saavutetaan kustannustehokkaasti ja tätä varten on turvattu riittävä rahoitus;
  - julkisen ja yksityisen sektorin rahoitus ympäristö- ja ilmastomenoihin on kasvanut;
  - luonnonpääoman ja ekosysteemipalvelujen arvo sekä niiden huonontumisesta aiheutuvat kustannukset arvioidaan asianmukaisesti ja ne otetaan huomioon politiikkaa laadittaessa ja investoinneissa.

Tämä edellyttää erityisesti, että

- ympäristölle haitalliset tuet poistetaan unionin ja jäsenvaltioiden tasolla viipymättä, ja edistymisestä raportoidaan kansallisten uudistusohjelmien avulla; markkinapohjaisten välineiden, kuten jäsenvaltioiden veropolitiikan, hinnoittelun ja käyttömaksujen, käyttöä lisätään sekä laajennetaan ympäristöhyödykkeiden ja -palvelujen markkinoita ottamalla asianmukaisesti huomioon mahdolliset kielteiset sosiaaliset vaikutukset ja käyttäen toimintaan perustuvaa lähestymistapaa komission tuella ja valvonnassa muun muassa eurooppalaisen ohjausjakson avulla;
- innovatiivisten rahoitusvälineiden kehittämistä ja saatavuutta ja ekoinnovoinnin rahoitusta helpotetaan;
- ensisijaisia ympäristö- ja ilmastokysymyksiä käsitellään riittävässä määrin taloudellista, sosiaalista ja alueellista koheesiota koskeissa politiikoissa ja rahoitusstrategioissa;
- ympäristötoimiin käytettävissä olevan unionin rahoituksen täysimääräinen ja tehokas käyttö varmistetaan erityisesti suunnatuilla toimilla, mukaan lukien unionin monivuotisen rahoituskehityksen 2014–2020 puitteissa saatavilla olevan rahoituksen huomattavasti varhaisemmalla hyödyntämisellä ja sillä, että unionin talousarviosta varataan 20 prosenttia ilmastomuutoksen hillitsemiseen ja sen vaikutuksiin sopeutumiseen valtavirtaistamalla ilmastotoimia ja sitomalla tämä rahoitus selkeisiin vertailuarvoihin, tavoitteiden asetteluun, seurantaan ja raportointiin;
- kehitetään vuoteen 2014 mennessä järjestelmä, jolla raportoidaan ympäristöön, erityisesti ilmastomuutokseen ja luonnon monimuotoisuuteen, liittyvistä unionin talousarvion menoista ja seurataan niitä, ja sovelletaan tätä järjestelmää;
- ympäristöön ja ilmastoon liittyvät näkökohdat sisällytetään eurooppalaiseen ohjausjaksoon, jos se on tarpeen yksittäisten jäsenvaltioiden kestävä kasvua koskevien näkyvien näkökohtien kannalta ja asianmukaista maakohtaisia suosituksia varten;

⁽¹⁾ Eurooppa-neuvoston 29. kesäkuuta 2012 antamat päätelmät (EUCO 76/12).

- vii) kehitetään ja sovelletaan vaihtoehtoisia indikaattoreita, jotka täydentävät BKT:ta ja menevät sitä pidemmälle edistymisen kestävyuden seuraamisessa, ja jatketaan työtä taloudellisten indikaattoreiden sisällyttämiseksi ympäristö- ja sosiaalisiin indikaattoreihin, myös luonnonpääomaa koskevalla tilinpidolla;
- viii) kehitetään edelleen ja edistetään ekosysteempipalvelujärjestelmän maksuja;
- ix) otetaan käyttöön kannustimia ja menetelmiä, joilla innostetaan yrityksiä mittaamaan liiketoimintansa ympäristökustannuksia ja ympäristöpalvelujen käytöstä saamiaan voittoja sekä ilmoittamaan ympäristötietoja osana vuotuista raportointiaan. Rohkaistaan yrityksiä noudattamaan asianmukaista huolellisuutta, myös koko toimintusketjussaan.

Ensisijainen tavoite 7: Parantaa ympäristön sisällyttämistä muuhun politiikkaan sekä politiikkojen johdonmukaisuutta

85. Vaikka ympäristönsuojelun sisällyttäminen muihin unionin toimintapolitiikkoihin ja toimintoihin on ollut kirjattuna unionin perussopimukseen jo vuodesta 1997, Euroopan ympäristön tila kokonaisuudessaan osoittaa, että vaikka edistymisen on joillakin aloilla ollut kunnioitettavaa, kaikkia kielteisiä suuntauksia ei kuitenkaan ole pystytty kääntämään. Useiden seitsemännen ympäristöä koskevan toimintaohjelman ensisijaisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää vielä tehokkaampaa ympäristö- ja ilmastonäkökohtien sisällyttämistä muihin politiikan osa-alueisiin sekä yhdenmukaisempia ja yhtenäisempiä toimintapolitiittisia lähestymistapoja, joista saadaan monenkertaista hyötyä. Tämän on määrä auttaa varmistamaan, että vaikeita kompromisseja käsitellään jo varhaisessa vaiheessa eikä vasta täytäntönnäponon yhteydessä ja että sellaisia vaikutuksia, joita ei voida välttää, voidaan rajoittaa tehokkaammin. Tarvittavat toimenpiteet olisi kehitettävä hyvissä ajoin, jotta varmistetaan asiaan liittyvien tavoitteiden saavuttaminen. Strategista ympäristövaikutusten arviointia koskeva direktiivi ⁽¹⁾ ja ympäristövaikutusten arviointia koskeva direktiivi ⁽²⁾ ovat, jos niitä sovelletaan asianmukaisesti, tehokkaita välineitä sen varmistamiseksi, että ympäristönsuojeluvaatimukset sisällytetään niin suunnitelmiin ja ohjelmiin kuin hankkeisiin.
86. Paikallisilla ja alueellisilla viranomaisilla, jotka ovat yleensä vastuussa maa- ja merialueiden käyttöä koskevista päätöksistä, on erityisen merkittävä tehtävä arvioitaessa ympäristövaikutuksia sekä suojeltaessa, säilytettäessä ja parannettaessa luonnonpääomaa ja pyrittäessä siten parantamaan kykyä sietää ilmastomuutoksen vaikutusta ja luonnonkatastrofeja.
87. Energia- ja liikenneverkostojen, myös avomerillä käytettävän-infrastruktuurin, suunnitellun laajennuksen on oltava yhteensopiva luonnonuojelun ja ilmastomuutokseen sopeutumiseen liittyvien tarpeiden ja velvoitteiden kanssa. Vihreän infrastruktuurin sisällyttämisellä näihin aloihin liittyviin suunnitelmiin ja ohjelmiin voidaan välttää luontotyypin pirstaloituminen ja säilyttää tai ennallistaa ekologisia yhteyksiä, parantaa ekosysteemin vastustuskykyä ja varmistaa näin ekosysteempipalvelujen saatavuus, mukaan luettuna hiilidioksidin talteenotto ja ilmastomuutokseen sopeutuminen, ja tarjota samalla ihmisten käyttöön terveempiä ympäristöjä ja virkistysalueita.
88. Seitsemänten ympäristöä koskevaan toimintaohjelmaan sisältyy useita ensisijaisia tavoitteita, jotka on suunniteltu parantamaan eri alojen politiikkojen yhdistämistä. Komissio on sisällyttänyt yhteisen maatalouspolitiikan, yhteisen kalastuspolitiikan, Euroopan laajuisten verkkojen ja koheesipolitiikan uudistusehdotuksiansa toimenpiteitä, joilla edistetään edelleen ympäristökysymysten ja kestävä kehityksen sisällyttämistä muihin politiikan osa-alueisiin. Jotta seitsemäs ympäristöä koskeva toimintaohjelma voisi onnistua, näillä politiikoilla olisi edelleen vaikutettava siihen, että ympäristöön liittyvät tavoitteet saavutetaan. Ensisijaisesti ympäristön parantamiseen tähtäävät toimet olisi samalla tavoin suunniteltava niin, että ne hyödyttävät aina kun se on mahdollista myös muita toimintapolitiikkoja. Esimerkiksi ekosysteemien ennallistamiseen liittyvät toimet voidaan suunnata hyödyttämään luontotyyppisiä ja lajeja sekä hiilidioksidin talteenottoon, samalla kun niillä parannetaan useille talouden sektoreille merkittävien ekosysteempipalvelujen tarjontaa, kuten pölyttämistä tai veden puhdistusta maatalouden tarpeisiin sekä vihreiden työpaikkojen luomista.
89. Jotta voidaan parantaa ympäristöpolitiikan sisällyttämistä muihin politiikan osa-alueisiin sekä toimintapolitiikkojen johdonmukaisuutta, seitsemännellä ympäristöä koskevalla ohjelmalla on varmistettava, että vuoteen 2020 mennessä:
- a) unionin ja jäsenvaltioiden tason alakohtaisia politiikkoja kehitetään ja pannaan täytäntöön niin, että niillä tuetaan asiaa koskevien ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamista.
- Tämä edellyttää erityisesti, että
- i) ympäristöön ja ilmastoon liittyvät täydentävät ehdot ja kannustimet sisällytetään unionin ja jäsenvaltion tason poliittisiin aloitteisiin, mukaan lukien voimassa olevien politiikkojen tarkistukset ja uudistukset sekä uudet aloitteet;
  - ii) asianmukaisella unionin ja jäsenvaltion tasolla arvioidaan systemaattisesti ennalta poliittisten aloitteiden ympäristölliset, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset niiden johdonmukaisuuden ja tehokkuuden varmistamiseksi;
  - iii) pannaan strategista ympäristöarviointia koskeva direktiivi ja ympäristövaikutusten arviointia koskeva direktiivi täysimääräisesti täytäntöön;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/42/EY, annettu 27 päivänä kesäkuuta 2001, tiettyjen suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arvioinnista (EYVL L 197, 21.7.2001, s. 30).

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/92/EU, annettu 13 päivänä joulukuuta 2011, tiettyjen julkisten ja yksityisten hankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnista (EUVL L 26, 28.1.2012, s. 1).

- iv) käytetään ympäristösäännösten täytäntöönpanosta saatuihin kokemuksiin liittyviä jälkiarviointien tietoja, jotta voidaan parantaa tämän säännösten yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta;
- v) puututaan kaikilla politiikan aloilla mahdollisiin kompromisseihin yhteisvaikutusten maksimoimiseksi ja ympäristöön kohdistuvien tahattomien kielteisten vaikutusten välttämiseksi, vähentämiseksi ja, mahdollisuuksien mukaan, korjaamiseksi.

PAIKALLISIIN, ALUEELLISIIN JA MAAILMANLAAJUISIIN HAASTEISIIN VASTAAMINEN

Ensisijainen tavoite 8: Parantaa unionin kaupunkien kestävyttä

90. Unioni on tiheään asuttu ja vuoteen 2020 mennessä 80 prosenttia sen väestöstä asuu todennäköisesti kaupungeissa tai kaupunkien lähiympäristöissä. Kaupunkiympäristön tila vaikuttaa suoraan elämänlaatuun. Kaupunkien vaikutukset ulottuvat myös pitkälle niiden fyysisten rajojen yli, koska ne ovat voimakkaasti riippuvaisia kaupunkien lähiympäristöistä sekä maaseudusta ruuan, energian, tilan ja resurssien tarpeen tyydyttämiseksi sekä jätehuoltoa varten.
91. Useimmilla kaupungeilla on yhteisiä keskeisiä ympäristöongelmia, kuten ilmanlaatuun liittyvät huolet, korkea melutaso, liikenneuhkat, kasvihuonekaasupäästöt, luonnon monimuotoisuuden häviäminen ja heikkeneminen, veden niukkuus, tulvat ja myrskyt, viheralueiden väheneminen, saastuneet maa-alueet, hylätyt teollisuusalueet sekä riittämättömät jäte- ja energianhuolto. Samaan aikaan unionin kaupungit ovat kaupunkikestävyyden uranuurtajia ja usein ympäristöhaasteiden innovatiivisten ratkaisujen pioneereja⁽¹⁾, mukaan lukien Eurooppa 2020 -strategiaan liittyvien resurssitehokkuuden ja vihreän talouden aloitteiden osalta. Jatkuvasti kasvava määrä Euroopan kaupunkeja on asettanut ympäristön kestävyden kaupunkikehitysstrategioidensa keskiöön.
92. Unionin jatkuva kaupungistuminen on lisännyt tietoisuutta luontoympäristön merkityksestä kaupunkialueilla. Yhä enemmän toteutetaan toimia luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseksi erilaisten toimien avulla, joita ovat esimerkiksi luontouloottuvuuden palauttaminen kaupunkiympäristöön ja kaupunkien viherrakentaminen. Luonnon monimuotoisuutta koskevaa Euroopan kaupunkien toimintaa on arvioitava ja parannettava. Tässä arvioinnissa voitaisiin hyödyntää erityistä luonnon monimuotoisuutta koskevaa indeksiä, esimerkiksi biologista monimuotoisuutta koskevassa konferenssissa Nagoyassa vuonna 2010 esitettyä Singaporen indeksiä.
93. Unionin kansalaiset, asuivatpa he sitten kaupungissa tai maaseudulla, hyötyvät useista kaupunkialueiden kestävästä kehityksen tukemiseen liittyvistä unionin toimintapolitiikoista ja aloitteista. Tällainen kestävä kehitys edellyttää kuitenkin toimivaa ja tehokasta yhteensovittamista hallinnon eri tasoilla ja hallinnollisten rajojen ylitse. Alueelliset ja paikalliset viranomaiset on lisäksi otettava järjestelmällisesti mukaan kaupunkiympäristön laatuun vaikuttavien politiikkojen suunnitteluun, muotoiluun ja kehittämiseen. Yhteisen strategiakehityksen puitteissa seuraavalle rahoituskaudelle esitetyt kansallisen ja alueellisen tason tehostetut yhteensovittamisen menetelmät ja kaupunkialueiden kehitysverkosto⁽²⁾ edistäisivät tämän varmistamista, kuten myös se, että sidosryhmät ja suuri yleisö otetaan laajemmin mukaan heitä koskevaan päätöksentekoon. Paikalliset ja alueelliset viranomaiset hyötyisivät myös sellaisten välineiden edelleen kehittämisestä, joilla virtaviivaistetaan ympäristötiedon keräämistä ja hallintaa sekä helpotetaan tietojen ja parhaiden käytänteiden vaihtoa, samoin kuin pyrkimyksistä parantaa ympäristölainsäädännön täytäntöönpanoa unionin, kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla⁽³⁾. Tämä on Rio + 20:ssa tehdyn sen sitoumuksen mukaista, jolla sitouduttiin edistämään yhdennettyä lähestymistapaa kestävien kaupunkien ja taajamien suunnittelussa, rakentamisessa ja hoidossa. Sellaisten yhdennettyjen lähestymistapojen soveltaminen kaupunki- ja aluesuunnitteluun, joissa pitkän aikavälin ympäristönäkökohdat otetaan täysimääräisesti huomioon taloudellisten, sosiaalisten ja alueellisten haasteiden lisäksi, ovat keskeisiä sen varmistamiseksi, että kaupunkiyhteisöt ovat kestäviä, tehokkaita ja terveellisiä paikkoja elää ja työskennellä.
94. Unionin olisi edelleen edistettävä ja tarvittaessa laajennettava nykyisiä aloitteita, joilla tuetaan innovointia ja parhaita käytäntöjä kaupungeissa, verkostoitumista ja tietojen vaihtoa ja joilla rohkaistaan kaupunkeja esittelemään edelläkävijyyttään kestävässä kaupunkien kehittämisessä⁽⁴⁾. Unionin toimielinten ja jäsenvaltioiden olisi helpotettava ja kannustettava koheesio politiikan rahoituksen ja muiden rahastojen antaman rahoituksen hyödyntämistä kaupunkien tukemiseksi niiden pyrkimyksissä edistää kestävästä kaupunkikehitystä, lisätä tietoisuutta ja rohkaista paikallisten toimijoiden osallistumista⁽⁵⁾. Kaupunkeja koskevien kestävyyskriteereiden, jotka laaditaan jäsenvaltioiden ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemisen perusteella, kehittäminen ja niistä sopiminen tarjoaisi vertailupohjan tällaisille aloitteille ja edistäisi johdonmukaisen ja yhdennetyn lähestymistavan soveltamista kaupunkien kehittämisessä⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Ks. esimerkiksi Euroopan komission raportti vuodelta 2011 "Cities of tomorrow" ja SWD(2012)0101.

⁽²⁾ COM(2011) 615.

⁽³⁾ Esimerkkeinä voidaan mainita Euroopan vesitietojärjestelmä (WISE), luonnon monimuotoisuutta koskeva eurooppalainen tietojärjestelmä (BISE) sekä Euroopan ilmastonmuutosportaali (CLIMATE-ADAPT).

⁽⁴⁾ Esimerkkeinä voidaan mainita älykkäitä kaupunkeja ja yhteisöjä koskeva eurooppalainen innovaatiokumppanuus (COM(2012) 4701), Euroopan vihreä pääkaupunki -palkinto sekä yhteisen ohjelmasuunnittelun aloite "Urbaani Eurooppa".

⁽⁵⁾ Komissio on ehdottanut, että Euroopan aluekehitysrahastosta kohdennetaan kussakin maassa vähintään viisi prosenttia yhdennettyyn ja kestäväan kaupunkisuunnitteluun.

⁽⁶⁾ Tämän lähestymistavan olisi perustuttava nykyisiin aloitteisiin, kuten paikallisagenda 21, sekä muihin parhaisiin käytäntöihin.

95. Seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla on unionin kaupunkien kestävyden parantamiseksi varmistettava, että vuoteen 2020 mennessä:

- a) suurin osa unionin kaupungeista harjoittaa kestävästä kaupunkisuunnittelupolitiikkaa, mukaan lukien innovatiiviset lähestymistavat julkiseen kaupunkiliikenteeseen ja -liikkuvuuteen, kestäväan rakentamiseen, energiategokkuuteen ja kaupunkien luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen.

Tämä edellyttää erityisesti, että

- i) sovitaan kaupunkien ympäristönsuojelun tason arviointiperusteet niiden taloudelliset, sosiaaliset ja alueelliset vaikutukset huomioon ottaen;
- ii) varmistetaan, että kaupungeilla on tietoa kaupunkien kestävyden parantamistoimiin käytettävissä olevasta rahoituksesta ja parannetaan rahoituksen saannin mahdollisuuksia;
- iii) kaupungit vaihtavat innovatiiviseen ja kestäväan kaupunkien kehittämiseen liittyviä parhaita käytäntöjä unionin tasolla ja kansainvälisesti;
- iv) kehitetään ja edistetään meneillään olevien unionin aloitteiden ja verkostojen avulla yhteisymmärrystä kaupunkiympäristöjen parantamisesta keskittymällä kaupunkisuunnittelun integrointiin, jolloin tavoitteet liittyvät resurssitehokkuuteen, innovatiiviseen turvalliseen ja kestäväan vähähiiliseen talouteen, kaupunkien kestäväan maankäyttöön, kestäväan kaupunkiliikenteeseen, kaupunkien luonnon monimuotoisuuden hoitamiseen ja säilyttämiseen, ekosysteemien kestävyteen, vesihuoltoon, ihmisten terveyteen, kansalaisten osallistumiseen päätöksentekoon sekä ympäristökasvatukseen ja -tiedottamiseen.

Ensisijainen tavoite 9: Parantaa unionin tehokkuutta kansainvälisten ympäristöön ja ilmastoon liittyvien haasteiden kohtaamisessa

96. Resurssien käytön kestävyden varmistaminen on eräs tämän hetken maailmaa kohtaavista kiireellisimmistä haasteista, ja se on keskeisessä asemassa köyhyyden poistamisessa sekä kestäväan tulevaisuuden varmistamisessa maailmalle ⁽¹⁾. Rio + 20:ssa maailman johtajat uusivat sitoumuksensa kestäväan kehitykseen ja sen varmistamiseen, että edistetään maapallon taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestäväan tulevaisuutta nykyisiä ja tulevia sukupolvia varten. Lisäksi he totesivat, että osallistava ja vihreä talous on merkittävä väline kestäväan kehityksen saavuttamisessa. Rio + 20:ssa todettiin, että väestö kasvaa ja maailma kaupungistuu, joten tällaiset haasteet edellyttävät kansainvälisellä tasolla toimia useilla aloilla, joita ovat vesi, valtameret, kestävä maaperä ja kestävät ekosysteemit, resurssitehokkuus (erityisesti jäte), kemikaalien moitteeton hallinta, kestävä energia sekä ilmastonmuutos. Ympäristön kannalta haitallisten tukien, myös fossiilille polttoaineille annettavien tukien, vaiheittainen poistaminen edellyttää myös lisätoimia. Nämä sitoumukset on muunnettava toiminnaksi paikallisella, kansallisella ja unionin tasolla. Lisäksi unioni osallistuu ennakoivasti kansainvälisiin pyrkimyksiin maailmanlaajuisen kestäväan kehityksen takaavien ratkaisujen löytämiseksi.

97. Rio + 20:ssa päätettiin korvata YK:n kestäväan kehityksen toimikunta korkean tason poliittisella foorumilla, joka tehostaa kestäväan kehityksen kolmen ulottuvuuden integrointia sekä seuraa ja arvioi edistymistä Rio + 20:n ja vastaavien muiden YK:n huippukokousten ja konferenssien tulosten täytäntöönpanossa ja auttaa siten kestäväan kehityksen tavoitteiden saavuttamisessa osana vuoden 2015 jälkeistä kattavaa tavoitekehikkoa.

98. Useat seitsemännellä ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa asetetuista ensisijaisista tavoitteista voidaan saavuttaa täysimääräisesti vain osana maailmanlaajuisia toimia ja yhteistyössä kumppanuusmaiden sekä merentakaisen maiden ja alueiden kanssa. Tästä syystä unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi osallistuttava asiaa koskeviin kansainvälisiin, alueellisiin ja kahdenvälisiin prosesseihin vahvalla, kohdennetulla, yhtenäisellä ja johdonmukaisella tavalla. Erityisesti olisi korostettava Mustanmeren ja arktisia alueita, joilla tarvitaan tehostettua yhteistyötä ja unionin tiiviimpää osallistumista, mukaan lukien Mustanmeren suojelemista pilaantumiselta koskevan yleissopimuksen jäsenyys ja pysyvän tarkkailijan aseman hankkiminen Arktisessa neuvostossa, jotta voidaan vastata uusiin ja yhteisiin ympäristöhaasteisiin. Unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi edelleen edistettävä tehokasta ja sääntöihin perustuvaa kehystä maailmanlaajuiselle ympäristöpolitiikalle, jota tukevat tehokkaampi strateginen lähestymistapa, jossa kahdenväliset ja alueelliset poliittiset dialogit ja yhteistyö suunnataan unionin strategiaan kumppaneihin, ehdokas- ja naapurimaihin, sekä kehitysmaihiin, ja jota tuetaan riittäväällä rahoituksella.

99. Seitsemännellä ympäristöä koskevan toimintaohjelman aikajänne vastaa kansainvälisen ilmasto-, biodiversiteetti- ja kemikaalipolitiikan tärkeimpiä vaiheita. Jotta maapallon keskilämpötilan nousu ei ylittäisi kahden celsiusasteen kattoa, on kasvihuonekaasupäästöjä leikattava vähintään 50 prosentilla vuoden 1990 tasoista vuoteen 2050 mennessä. Maiden toistaiseksi antamat sitoumukset kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi tuottavat kuitenkin vain kolmanneksen leikkauksista, jotka tarvitaan vuoteen 2020 mennessä ⁽²⁾. Ilmastonmuutosta tuskin saadaan hillittyä ilman päättäväisempiä maailmanlaajuisia toimia. Jopa parhaassa mahdollisessa tilanteessa maat kohtaavat edelleen

⁽¹⁾ Inhimillisen kehityksen raportti (UNDP, 2011).

⁽²⁾ YK:n ympäristöohjelman (UNEP) vuonna 2012 antamassa nykyisten päästöjen ja tavoitteen välistä kuilua koskevassa raportissa (ns. Gap Report) todetaan, että annettuja ehdottomia lupauksia noudattamalla voidaan vähentää päästöjä noin 4 GtCO₂e, kun tarvittava vähennys on keskimäärin 14 GtCO₂e, jotta lämpötilan nousu pysyy alle kahdessa celsiusasteessa.

entistä enemmän ilmastonmuutoksen väistämättömiä vaikutuksia, koska kasvihuonekaasupäästöt ovat ennätysmäisen suuret. Niiden on siis laadittava strategioita ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi. Durbanin toimintaohjelman puitteissa on tarkoitus sopia vuoteen 2015 mennessä kaikkiin maihin sovellettavasta kattavasta ja tehokkaasta sopimuksesta, jonka täytäntöönpano alkaa vuonna 2020. Unioni on etupainotteisesti edelleen sitoutunut tähän prosessiin ja käy esimerkiksi keskusteluja siitä, miten nykyisten päästövähennyssitoumusten suuruusero kehittyneiden maiden ja kehitysmaiden välillä poistetaan, ja siitä, mitä toimia tarvitaan, jotta päästöt pysyvät sellaisina, että IPCC:n viimeisten havaintojen perusteella pysytään kahden celsiusasteen tavoitteessa. Rio + 20:n tulosten täytäntöönpanolla on myös varmistettava johdonmukaisuus ja täydentävyys tämän prosessin kanssa, jotta ne vahvistavat toisiaan. Rio + 20:n seurannan olisi myös edistettävä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja siten taistelua ilmastonmuutosta vastaan. Samaan aikaan unionin olisi pyrittävä luomaan ja tiivistämään edelleen ilmastonmuutuskumppanuuksia strategisten kumppaneiden kanssa ja toteutettava uusia toimia ympäristö- ja ilmastonäkökohtien valtavirtaistamiseksi kauppaa- ja kehityspolitiikkansa kanssa ottaen huomioon molemmipuoliset sitoumukset ja edut.

100. Biologista monimuotoisuutta koskevassa yleissopimuksessa (CBD) vahvistetut maailmanlaajuiset tavoitteet ⁽¹⁾ on saavutettava vuoteen 2020 mennessä, jotta maailmanlaajuinen luonnon monimuotoisuuden häviäminen voidaan pysäyttää ja lopulta kääntää sen suunta. Unioni osallistuu oman osuutensa mukaisesti näihin pyrkimyksiin. Unioni aikoo siten kaksinkertaistaa kehitysmaalle suunnattavat luonnon monimuotoisuuteen liittyvät kansainväliset kokonaisresurssit vuoteen 2015 mennessä ja ainakin säilyttää tämän tason vuoteen 2020 saakka, kuten biologista monimuotoisuutta koskevaan yleissopimukseen kuuluvan resurssienhankintastrategian yhteydessä sovitussa alustavissa tavoitteissa esitetään ⁽²⁾. Unionille on tärkeää myös toimia aktiivisesti biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemivalveluja käsittelevässä hallitustenvälisessä tiede- ja politiikkafoorumissa (IPBES), kun siitä tulee täysjäsen, jotta se voi yhdistää paikallisen, alueellisen ja kansainvälisen tason luonnon monimuotoisuuden hallinnassa. Unioni jatkaa Yhdistyneiden kansakuntien aavikoitumissopimuksen täytäntöönpanoa erityisesti toteuttamalla toimia, joilla pyritään savuttamaan maan huonontumisen kannalta neutraali maailma, siten kuin Rio + 20:ssa on sovittu. Unioni tehostaa myös toimia Rio + 20:ssa vahvistetun kemikaalien koko elinkaaren kestävä ja vaarallisten jätteiden moitteetonta hallintaa koskevan tavoitteen saavuttamiseksi ja siihen liittyvien yleissopimusten tukemiseksi. Unioni jatkaa aktiivista ja rakentavaa panostaan tällaisten prosessien tavoitteiden saavuttamiseksi.
101. Unioni on edennyt hyvin, kun on kyse monenvälisten ympäristösopimusten jäsenyyksistä, vaikka useat jäsenvaltiot eivät vielä ole ratifioineet keskeisiä sopimuksia. Tämä vaarantaa unionin uskottavuuden näitä sopimuksia koskevissa neuvotteluissa. Jäsenvaltioiden ja unionin olisi varmistettava, että kaikki niiden allekirjoittamat ympäristösopimukset myös ratifioidaan tai hyväksytään mahdollisimman nopeasti.
102. Unionin ja sen jäsenvaltioiden olisi osallistuttava ennakoivasti kansainvälisiin neuvotteluihin uusista ja esiin tulevista kysymyksistä, erityisesti uusista yleissopimuksista, sopimuksista ja arvioinneista, ja näin vahvistaa luja sitoutumisensa pyrkiä edelleen jatkamaan ponnisteluja käynnistää YK:n yleiskokouksen alaisuudessa mahdollisimman pikaisesti neuvottelut UNCLOSin (Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimus) puitteissa tehtävästä meren biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestävää käyttöä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla koskevasta täytäntöönpanosopimuksesta ja kannattavat maailman valtamerien tilaa koskevan ensimmäisen arvioinnin loppuun saattamista.
103. Unionin olisi myös hyödynnettävä asemaansa yhtenä maailman suurimmista markkinoista sellaisten politiikkojen ja lähestymistapojen edistämiseksi, jotka vähentävät maapallon luonnonvaroille aiheutuvia paineita. Tämä voi tapahtua muuttamalla tuotanto- ja kulutustapoja, myös toteuttamalla tarvittavat toimenpiteet resurssien kestävä hallinnan edistämiseksi kansainvälisellä tasolla ja kestäviä kulutus- ja tuotantotapoja koskevan kymmenvuotisen puiteohjelman täytäntöönpanemiseksi, sekä varmistamalla, että kauppaa- ja sisämarkkinapolitiikoilla tuetaan ympäristö- ja ilmastotavoitteiden saavuttamista ja kannustetaan muita maita parantamaan ympäristösäätelyn kehystään ja normejaan sekä panemaan ne täytäntöön, jotta voidaan estää ympäristöperusteinen polkumyynti. Unioni edistää edelleen kestävä kehitystä neuvottelemalla tätä koskevista määräyksistä, jotka sisältyvät sen kansainvälisiin kauppasopimuksiin ja kahdenvälisiin metsälainsäädännön noudattamista, metsähallintoa ja puukauppaa koskeviin vapaaehtoiisiin kumppanuussopimuksiin, joilla varmistetaan, että unioniin tuodaan kumppanimaista ainoastaan laillisesti korjattua puutavaraa, ja panemalla ne täytäntöön. Tässä yhteydessä unionin puutavara-asetus ⁽³⁾ on oikeusperusta, jonka mukaisesti unioni voi puuttua laittomien hakkuiden maailmanlaajuiseen ongelmaan oman puutavaran ja puutuotteiden kysyntänsä avulla. Tutkitaan myös muita toimintapolitiittisia vaihtoehtoja, joilla voidaan vähentää maailmanlaajuisesti unionin kulutuksen globaaleja ympäristövaikutuksia, kuten metsäkatoa ja metsien tilan heikkenemistä.
104. Unionin olisi myös edelleen tehostettava osallistumistaan aloitteisiin, joilla helpotetaan siirtymistä osallistavaan vihreään talouteen kansainvälisesti, esimerkiksi edistämällä asianmukaisten toimintaedellytysten luomista sekä markkinapohjaisten välineiden ja BKT:ta täydentävien indikaattoreiden kehittämistä unionin sisäisten politiikkojen mukaisesti.

⁽¹⁾ CBD Strategic Plan for Biodiversity 2011–2020.

⁽²⁾ CBD Decision XI/4.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 995/2010, annettu 20 päivänä lokakuuta 2010, puutavaraa ja puutuotteita markkinoille saattavien toimijoiden velvollisuuksien vahvistamisesta (EUVL L 295, 12.11.2010, s. 23).

105. Unionin olisi edelleen edistettävä ympäristön kannalta vastuullisia liiketoimintakäytänteitä. Yritysten yhteiskuntavastuuta koskevan unionin aloitteen ⁽¹⁾ uusien velvoitteiden mukaisesti listattujen ja suurten listaamattomien yhtiöiden, jotka harjoittavat kaivannaisteollisuutta tai aarniometsien hakkaamista, on raportoitava hallituksille suorittamansa maksut, mikä lisää avoimuutta ja vastuullisuutta luonnonvarojen hyödyntämisen osalta. Unioni on markkinajohtaja ympäristöhyödykkeiden ja -palvelujen tarjonnassa, joten sen olisi edistettävä maailmanlaajuisten vihreiden standardien hyväksymistä, ympäristöhyödykkeiden ja -palvelujen vapaakauppaa, ympäristöä ja ilmastoa säästävien teknologioiden käytön lisäämistä, investointien sekä teollis- ja tekijänoikeuksien suojaa ja parhaiden käytänteiden vaihtoa kansainvälisellä tasolla.
106. Jotta voidaan lisätä unionin tehokkuutta kansainvälisten ympäristöön ja ilmastoon liittyvien haasteiden käsittelyssä, seitsemännellä ympäristöä koskevalla toimintaohjelmalla on varmistettava, että vuoteen 2020 mennessä:
- Rio + 20:n tulokset sisällytetään täysimääräisesti unionin sisäisiin ja ulkoisiin politiikkoihin ja unioni osallistuu tehokkaasti maailmanlaajuisiin toimiin sovitujen sitoumusten, mukaan luettuina Rion yleissopimusten sitoumukset, täytäntöön panemiseksi sekä aloitteisiin, joilla pyritään edistämään maailmanlaajuisia siirtymistä osallistavaan ja vihreään talouteen, erityisesti kestävästä kehityksestä ja köyhyyden poistamisen yhteydessä;
  - unioni tukee tehokkaasti kansallisia, alueellisia ja kansainvälisiä pyrkimyksiä, joilla vastataan ympäristöön ja ilmastoon liittyviin haasteisiin ja varmistetaan kestävä kehitys;
  - unionin kulutuksen vaikutus ympäristöön unionin rajojen ulkopuolella on vähentynyt.

Tämä edellyttää erityisesti, että

- työkennellänsä osana johdonmukaista ja kattavaa vuoden 2015 jälkeistä aikaa koskevaa lähestymistapaa, joka koskee köyhyyden poistamisen ja kestävästä kehityksestä maailmanlaajuisia haasteita, ja osallistavan ja yhteistyöhön perustuvan prosessin avulla sellaisten kestävästä kehityksestä tavoitteiden hyväksymiseksi:
  - jotka ovat yhdenmukaisia nykyisten muun muassa luonnon monimuotoisuutta, ilmastonmuutosta, sosiaalista osallisuutta ja sosiaalisen suojelun vähimmäistasoja koskevien kansainvälisesti sovitujen tavoitteiden kanssa;
  - jotka kansallisella ja kansainvälisellä tasolla koskevat ensisijaisia aloja, kuten energiaa, vettä, elintarviketurvaa, valtameriä sekä kestävästä kulutuksesta ja tuotantosta, ihmisarvoista työtä, hyvää hallintoa ja oikeusvaltioperiaatetta;
  - jotka ovat maailmanlaajuisesti sovellettavissa ja kattavat kaikki kestävästä kehityksestä kolme ulottuvuutta;
  - joita arvioidaan ja joihin on liitetty tavoitteita ja indikaattoreita ja joissa otetaan samalla huomioon maiden erilaiset olosuhteet, valmiudet ja kehitystasot; ja
  - jotka ovat yhdenmukaisia muiden kansainvälisten sitoumusten, kuten ilmastonmuutosta ja luonnon monimuotoisuutta koskevien, kanssa ja tukevat niitä;
- tehostetaan YK:n rakennetta kestävästä kehityksestä ja erityisesti sen ympäristöulottuvuuden osalta siten, että:
  - vahvistetaan edelleen YK:n ympäristöohjelmaa (UNEP) Rio + 20:n tulosten mukaisesti ja perustuen YK:n yleiskokouksen päätökseen muuttaa UNEP:n hallintoneuvoston nimi YK:n UNEP-ympäristökokoukseksi ⁽²⁾, ja pyritään samalla siihen, että UNEP:sta tulee YK:n erityisjärjestö;
  - tuetaan toimia monenvälisen ympäristösopimusten välisten synergioiden tehostamiseksi erityisesti kemikaaleja ja jätteitä koskevan klusterin sekä biologista monimuotoisuutta koskevan klusterin osalta; sekä
  - autetaan varmistamaan, että ympäristönäkökulma on korkean tason poliittisen foorumin työssä voimakkaasti esillä;
- vahvistetaan eri rahoituslähteiden, kuten verotuksen, omien varojen käyttöönoton, yksityisten investointien sekä uusien kumppanuuksien ja innovatiivisten rahoituslähteiden vaikutusta ja kehitetään vaihtoehtoja, joiden avulla kehitysapu toimisi vipuvaikutuksena näille muille rahoituslähteille osana kestävästä kehityksestä rahoitusstrategiaa, sekä unionin omissa politiikoissa, kuten ilmasto- ja biodiversiteettirahoitusta koskevissa kansainvälisissä sitoumuksissa;

⁽¹⁾ Ehdotukset avoimuusdirektiivin (COM(2011) 683, 2011/0307(COD)) ja tilinpidon direktiivien tarkistamiseksi (COM(2011) 684, 2011/0308(COD)).

⁽²⁾ YK:n yleiskokouksen 7. maaliskuuta 2013 UNEP:n hallintoneuvoston suosittelusta tekemä päätös A/67/784.

- iv) otetaan kumppanimaat mukaan strategisemmalla tavalla, esimerkiksi keskittymällä yhteistyöhön:
- strategisten kumppaneiden kanssa, jotta voidaan edistää parhaita käytänteitä sisäisessä ympäristöpolitiikassa ja lainsäädännössä sekä lähentyä monenvälisissä ympäristöneuvotteluissa;
  - Euroopan naapuruuspolitiikan soveltamisalaa kuuluvien maiden kanssa, jotta voidaan lähentää asteittain niiden lainsäädäntöä unionin keskeisiin ympäristö- ja ilmastosäädöksiin ja jotta voidaan tehostaa yhteistyötä alueellisten ympäristöön ja ilmastoon liittyvien haasteiden käsittelemiseksi;
  - kehitysmaiden kanssa, jotta voidaan tukea niiden pyrkimyksiä suojella ympäristöä, taistella ilmastonmuutosta vastaan ja vähentää luonnonkatastrofeja sekä panna täytäntöön kansainvälisiä ympäristösitoumuksia osana köyhyyden vähentämiseen ja kestäväan kehitykseen liittyviä toimia;
- v) osallistutaan nykyisiin ja uusiin monenvälisiin ympäristöprosesseihin ja muihin asiaankuuluviin prosesseihin yhdenmukaisemmalla, ennakoivammalla ja tehokkaammalla tavalla, muun muassa konsultoimalla oikea-aikaisesti kolmansia maita ja muita sidosryhmiä sen varmistamiseksi, että vuotta 2020 koskevat sitoumukset täytetään unionin tasolla ja niitä edistetään maailmanlaajuisesti ja vuoden 2020 jälkeen toteutettavista kansainvälisistä toimista voidaan sopia ja että kaikki keskeiset monenväliset ympäristösopimukset ratifioidaan ja nopeutetaan toimia niiden täytäntöön panemiseksi hyvissä ajoin ennen vuotta 2020. Pannaan täytäntöön kestäviä kulutus- ja tuotantotapoja koskeva kymmenvuotinen puiteohjelma;
- vi) arvioidaan elintarvikkeiden ja muiden hyödykkeiden kulutuksesta unionissa aiheutuvia ympäristövaikutuksia maailmanlaajuisesti sekä laaditaan tarvittaessa toimintapoliittisia ehdotuksia tällaisten arviointien tulosten käsittelemiseksi sekä harkitaan metsäkatoa ja metsien tilan heikkenemistä koskevan unionin toimintasuunnitelman laatimista;
- vii) edistetään päästökauppajärjestelmien edelleen kehittämistä ja täytäntöönpanoa koko maailmassa sekä helpotetaan tällaisten järjestelmien yhteenliittämistä;
- viii) huolehditaan siitä, että taloudellinen ja sosiaalinen kehitys saavutetaan maapallon kantokyvyn rajoissa lisäämällä tietoa planeettamme kapasiteetin rajoista muun muassa vuoden 2015 jälkeistä aikaa koskevien puitteiden laatimisen yhteydessä, jotta voidaan turvata ihmisten hyvinvointi ja vauraus pitkällä aikavälillä.
-